

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілік және тәуелсіз аудитордың қорытындысы

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Мазмұны

	Бет
2020 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПҚЕРШІЛІК ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫҢ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ	2-8
2020 Жылғы 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есеп	9
Өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	10
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп	11
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	12
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп	13-14
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер	15-80
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосымша ақпарат	81

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік туралы басшылықтың мәлімдемесі

Басшылық «Фридом Финанс» акционерлік қоғамының және оның еншілес кәсіпорнының (бірілесіп -«Топ») 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның қаржылық жағдайын шынайы көрсететін және тиісті пайда немесе залал, өзге де жиынтық залал, капиталдағы өзгерістер және осы күнге аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептілікті дайындау үшін, сондай ақ Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі-«ҚЕХС») сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікте (бұдан әрі-«шоғырландырылған қаржылық есептілік») есеп саясатының негізгі қағидаларын және өзге де ескертулерді ашып көрсету үшін жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық мыналарға жауапты болады:

- есеп саясатын дұрыс таңдау және қолдануды қамтамасыз ету;
- ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы осындай ақпараттың орындылығын, сенімділігін, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін деректерді ұсыну;
- ҚЕХС талаптарын орындау есептіліктің пайдаланушыларына қандай да 1 мәмілелердің, сондай ақ басқа оқиғалар мен жағдайлардың Топтың қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижелеріне әсерін түсінуі үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты ашу; және
- Топтың көз жетер болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалау.

Басшылық сонымен қатар мыналарға да жауапты болады:

- Топта тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеу, енгізу және қолдау;
- Компанияның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай ақ кез келген уақытта Компанияның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен ұсынуға және қаржылық есептіліктің ҚЕХС сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда есепті жүргізу;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізу;
- Топтың активтерін қорғау үшін барлық ақылға қонымды шараларды қабылдау; және алаяқтық пен басқа да бұзушылықтарды анықтау және алдын алу.

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігін Топ Басқармасы 2021 жылдың 28 сәуірінде бекітті.

Басқарма атынан:

/қолы/

Лукьянов С.Н.

Басқарма төрағасы

2021 жылғы 28 сәуір

Алматы қ-сы, Қазақстан

/қолы/

Хон Т.Э.

Бас есепші

2021 жылғы 28 сәуір

Алматы қ-сы, Қазақстан

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамының акционері мен Директорлар кеңесіне:

Пікір

Біз «Фридом Финанс» акционерлік қоғамының және оның еншілес ұйымының (бұдан әрі-«Топ») 2020 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептен, пайда немесе залал туралы есептен, өзге де жиынтық залал туралы есептен, меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есептен және сол күнге аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен, сондай ақ есеп саясатының негізгі ережелерінің қысқаша мазмұнын қоса алғанда, қаржылық есептілікке ескертулерден тұратын шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қосымша берілген қаржылық есептілік 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына («ҚХЕС») сәйкес сол күнге аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық нәтижелерін және шоғырландырылған ақша қаражаттарының қозғалысын барлық елеулі тұрғысынан әділ көрсетеді.

Пікір білдіру үшін негіз

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Көрсетілген стандарттарға сәйкес біздің жауапкершіліктеріміз одан әрі біздің қорытындымыздың «Шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған. Біз Кәсіби бухгалтерлерге арналған Бухгалтерлердің этикасының халықаралық стандарттары кеңесінің кодексіне («Кодекс») және Қазақстан Республикасындағы қаржылық есептілік аудитіне қатысты қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Компанияға қатысты тәуелсізбіз және осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де этикалық міндеттерімізді орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіру үшін негіз болуға жеткілікті және орынды деп пайымдаймыз.

Аудиттің түйінді мәселелері

Аудиттің түйінді мәселелері біздің кәсіби пайымдауымызша, ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер болып табылады. Бұл мәселелер біздің жалпы шоғырландырылған қаржылық есептілікке жүргізген аудитіміздің мәнмәтінінде және осы есептілік бойынша өз пікірімізді қалыптастыруда қарастырылды және біз бұл мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

«Делойт» атауы «Делойт Туш Томацу Лимитед» (бұдан әрі-«ДТТЛ») компаниясына бірлесіп қосылған аффилирленген тұлғаларды қоса алғанда, заңды тұлғалардың 1 немесе кез келген санына жатады. Бұл заңды тұлғалардың әрқайсысы жеке және тәуелсіз. ДТТЛ (сонымен қатар «Делойт» халықаралық желісі деп аталады) клиенттерге тікелей қызметтерді ұсынбайды. Қосымша ақпаратты www.deloitte.com/about сайтынан табуға болады

Неліктен біз мәселені аудит үшін түйінді деп санаймыз?

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктелген бағалы қағаздармен мәмілелер

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 78 983 143 мың теңге пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржылық активтер («ӘҚПЗА») Топ маркет-мейкерлер қызметтерін ұсынатын бірқатар мекемелер шығарған бағалы қағаздарды қамтиды.

Оларға бағалануы маркет-мейкердің есептік кезеңде белгілеген белгіленіміне байланысты және ықтимал айла-шарғыға немесе қатеге ұшырауы мүмкін сатылатын акциялар мен борыштық бағалы қағаздар жатады. Топтың бағалы қағаздары әрбір есептік кезеңге маркет-мейкердің белгілімелерін пайдаланумен әділ құны арқылы бағаланатын болғандықтан, активтерді дұрыс бағаламау немесе тиісті нарықтық белгілемелерді анықтай алмау ӘҚПЗА бойынша бағаланатын бағалы қағаздардың бағалауына және сәйкесінше Топтың нәтижелеріне де әсер етуі мүмкін.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі бағалы қағаздар шотындағы қлдыңтың маңыздылығын және бағалы қағаздармен жасалатын операциялардың көлемін ескере отырып, біз түйінді мәселе Қоғам пайдаланатын нарықтық белгілімелердің тәуелсіз көздерге сәйкестігін тексеру болып табылады және сәйкесінше бағалы қағаздардың әділ құны мен қайта бағалаудан түскен тиісті табыстар асыра бағаланбаған.

Аудит барысында не істелді?

Біз басшылықтың бағалы қағаздармен мәмілелерді орындау және бекіту процестері мен бақылаулары туралы түсінік алдық.

Таңдамалы негізде біз жыл ішінде орын алған бағалы қағаздармен операцияларды таңдадық және олардың Топтың ішкі ережелеріне сәйкес тиісті түрде мақұлданған-мақұлданбағанын талдадық.

Жеке транзакциялар үшін біз биржадан алынған биржалық куәліктерді қарастырдық, мәміле бағасын есепті күнгі нарықтық бағамен салыстырдық және инвестициялық комитеттің ішкі бекітуін қарастырдық.

Таңдалған операциялар үшін біз сондай-ақ есеп беру мақсатындағы бағалауды тәуелсіз көздерден алынған нарықтық бағалармен есепті күнгі салыстырдық және тиісті бағалы қағаздардың әділ құнын қайта есептедік. Біз сондай-ақ ХҚЕС талаптарына сәйкес әділ құн иерархиясының дұрыс жіктелуін тексердік.

Біз сондай-ақ инвестициялық кастодиандардан тәуелсіз алынған үшінші тарап растауларымен деректерді салыстыру арқылы таңдалған бағалы қағаздармен операциялардың бар-жоғын тексердік.

Біз ХҚЕС талаптарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікте пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктелген бағалы қағаздар туралы ақпаратты ашудың сәйкестігі мен толықтығын бағаладық.

Мұндай бағалы қағаздарды ашу үшін 16-ескертпені қараңыз, бағалы қағаздармен операцияларды есепке алу бойынша ішкі ережелерді сипаттау үшін 30-ескертпені қараңыз. Осындай бағалы қағаздарға қатысты тәуекелдерді басқару саясатының сипаттамасын 31-ескертпеден қараңыз.

Біз тестілеу барысында айтарлықтай ауытқуларды айқындаған жоқпыз

Неліктен біз мәселені аудит үшін түйінде деп есептейміз?

Бизнесті біріктіру

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Компания 5-ескертпеде сипатталғандай «Bank Kassa Nova» АҚ (қазіргі уақытта «Банк Фридом Финанс Қазақстан» АҚ) сатып алуды аяқтады.

Басшылықтың бағалауы бойынша, бұл сатып алу Бизнесті біріктіру 3 ХҚЕС («IFRS 3») талаптарына сәйкес бизнесті біріктіру ретінде жіктеледі. Бұл операция 3 ХҚЕС («IFRS 3») қолданылу аясына жататынын ескере отырып, соның мақсаты үшін басшылық тиісті рәсімдерді аяқтау үшін сыртқы бағалау сарапшыларын тартқан сатып алу бағасын бөлу шеңберінде сатып алынған активтер мен қабылданған міндеттемелердің әділ құнын анықтау кезінде басшылықтың айтарлықтай пайымдауын талап етеді.

Сатып алынған активтер мен міндеттемелерді сәйкестендіру және/немесе бағалау кезінде жасалған кез келген бұрмалау гудвилдің өтелетін бұрмалануына эк50і мүмкін.

Сатып алу мәмілесінің маңыздылығын, сатып алу бағасын бөлуді бағалауда және сатып алынған активтер мен қабылданған міндеттемелердің әділ құнын анықтауда қолданылатын пайымдаулардың субъективтілігін ескере отырып, біз бизнесті біріктіруді аудиттің түйінде мәселесі ретінде анықтадық.

Аудит барысында не жасалды?

Біз бизнесті сатып алуға, сатып алу бағасын бөлуге және бизнесті біріктіруді есепке алуға байланысты басқару процесі туралы түсінік алдық. Біз Компанияның бизнесті біріктірудегі есеп саясатын 3 ХҚЕС («IFRS 3») талаптарымен салыстырдық.

Бағалау жөніндегі біздің мамандарымызды тарта отырып, біз түйінді кіріс мәліметтерін, әділ құнды есептеу және сатып алу бағасын бөлу кезінде пайдаланылған болжамдар мен әдістемелердің дұрыстығын, соның ішінде үлгілерді, нарықтық бағаларды, кірістілік қисық сызықтарын, дисконттау мөлшерлемелерін, қайта бағалауды түзету коэффициенттерін және пайдаланылған пайдалы қызмет мерзімі мен амортизация нормаларын зерделедік және бағаладық.

Біз сатып алынған активтердің және қабылданған міндеттемелердің әділ құнын (пайдаланылған бастапқы деректерді тексеруді қоса алғанда) сатып алу күніндегі елеулі қалдықтар үшін маңызды рәсімдерді орындай отырып сынадық.

Алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде, біз пайдаланылған негізгі болжамдар мен әдістемелер күтуіміздің қолайлы ауқымында болды деген тұжырымға келдік.

Осы бизнесті біріктіру бойынша осы операцияға жататын мәліметтерді 5-ескертпеден қараңыз.

Біз ХҚЕС талаптарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі бизнесті біріктіру туралы ақпаратты ашудың сәйкестігі мен толықтығын бағаладық.
Тестілеу барысында біз айтарлықтай ауытқуларды айқындаған жоқпыз.

Өзге де ақпарат - Қосымша қаржылық ақпарат

Біздің аудитіміз тұтастай шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша пікір қалыптастыру үшін жүргізілді. 33-ескертпеде қосымша қаржылық ақпарат ретінде ашылған осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ілеспе пай инвестициялық қорларының таза активтері туралы есептерге қатысты ақпарат қосымша талдау мақсатында ұсынылған және осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 1 бөлігі болып табылмайды. Бұл қосымша қаржылық ақпарат Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 10 қаулысымен бекітілген Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларына сәйкес әзірленді және біз осы ақпаратқа шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитінде қолданылған аудиторлық рәсімдерді қолдандық. Біздің пікірімізше, қосымша ақпарат жылпы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қатысты барлық елеулі тұрғыдан тиісті деңгейде дайындалған.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті ХҚЕС сәйкес дайындауға және әділ ұсынуға және басшылық алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмалануларсыз шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындауды қамтамасыз ету үшін қажет деп санайтын ішкі бақылауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың үздіксіз қызметін жалғастыру мүмкіндігін бағалауға, тиісінше кәсіпорынның үздіксіздігіне қатысты ақпаратты ашып көрсетуге және егер басшылық Топты таратуды жоспарламаса, өз қызметін тоқтату немесе жоюдан немесе қызметті тоқтатудан басқа басқару үшін өміршең балама болмаған кезде, үздіксіз қызмет туралы жорамалдың негізінде есеп беруге жауапты.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың Топтың қаржылық есептілігін дайындауды қадағалауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті бойынша аудитордың міндеттері

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілікте алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулардың жоқтығына негізделген сенімділік алу және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытындыны шығару болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары деңгейін білдіреді, бірақ АХС сәйкес жүргізілген аудит әрқашан маңызды бұрмалану бар болған кезде анықтайтынына кепілдік бермейді. Бұрмалаулар алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтықта осы қаржылық есептілік негізінде қабылданған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етеді деп негізді түрде болжам жасауға болатын болса онда маңызды болып саналады.

ХАС сәйкес аудиттің шеңберінде біз кәсіби пайымдауларды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сондай ақ біз төмендегілерді орындаймыз:

- қаржылық есептіліктің алаяқтық әрекеттер немесе қате салдарынан елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз, осы тәуекелдерге жауап беретін аудиторлық процедураларды әзірлейміз және орындаймыз; біздің пікірімізге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдерді аламыз. Алаяқтық әрекеттерден туындайтын елеулі бұрмалауды анықтамау тәуекелі қатеден туындағанға қарағанда жоғары, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана әрекетсіздікті, ақпаратты бұрмалап беруді немесе ішкі бақылауды айналып өтетін әрекеттерді қамтуы мүмкін;
- Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылған есеп саясатының тиісті сипаты мен басшылық жасаған бағалалу мәндері мен ақпараттың тиісті ашылу негізділігін бағалаймыз;
- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі жорамалын пайдалану орындылығы туралы тұжырым жасаймыз және нәтижесінде алынған аудиторлық дәлелдер негізінде Топтың үздіксіз қызметін жалғастыру мүмкіндігіне елеулі күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздік бар-жоғы туралы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздік бар деген қорытындыға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті ашып көрсетулерге назар аударуымыз керек немесе егер мұндай ашып көрсетулер тиісті деңгейде болмаса, өз пікірімізді модификациялауымыз қажет. Біздің қорытындыларымыз аудиторлық қорытындымыздың күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Топтың үздіксіз қызметін жалғастыруын тоқтатуға алып келуі мүмкін.
- жалпы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ұсынылуын, құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпаратты ашып көрсетуді, сондай ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде жатқан операциялар мен оқиғалар олардың шынайы берілуі қамтамасыз етілетіндей етіп ұсынылған-ұсынылмағанын бағалаймыз.
- шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша пікір білдіру үшін ұйымдардық қаржылық ақпаратына немесе Топ ішіндегі қызметке қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдерді аламыз. Біз Топтың аудитін басқаруға, бақылауға және аудит жүргізуге жауаптымыз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін толық жауапты болып қаламыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен өзара әрекетті жүзеге асырамыз, олардың назарына, өзгелермен бірге, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімі туралы ақпаратты, сондай-ақ аудит нәтижелері туралы, оның ішінде біз аудит процесінде анықтаған ішкі бақылау жүйесіндегі елеулі кемшіліктерге қатысты маңызды ескертулерді жеткіземіз.

Біз сондай-ақ корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды орындағанымыз және сол тұлғаларды аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізді түрде қарастырылуы мүмкін барлық қарым-қатынастар мен басқа мәселелер туралы хабардар еткеніміз туралы, ал қажетті жағдайларда, тиісті қауіпсіздік шаралары туралы мәлімдемені береміз.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың назарын аударған мәселелердің ішінен біз ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болған, сондықтан негізгі аудит мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Осы мәселелер туралы ақпаратты жария етуге заңмен немесе нормативтік құқықтық актілермен тыйым салынған жағдайларды қоспағанда, немесе өте сирек жағдайларда, мәселе туралы ақпаратты біз өзіміздің аудиторлық қорытындымызда сипаттаймыз, себебі мұндай ақпаратты берудің жағымсыз салдары оны беруден әлеуметтік маңызды пайдадан асып түседі деп болжауға болады.

/ мөр/

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасында аудиторлық қызметті
жүзеге асыруға мемлекеттік лицензия
№ 0000015, МФЮ2 түрі,
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі
2006 жылғы 13 қыркүйекте берген
2021 жылғы 28 сәуір
Алматы қ-сы, Қазақстан Республикасы

/ мөр/

Жангир Жилысбаев
Тапсырма бойынша серіктес
Білікті аудитор
Қазақстан Республикасы
Аудитордың біліктілік сертификаты
№MF-0000116
2012 жылғы 22 қарашада берілген
«Deloitte» ЖШС
Бас директоры

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін пайда мен залал туралы шоғырландырылған есеп (Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

	Ескертпелер	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	6, 29	820.104	285.743
Пайла немесе залал арқылы әліл қуны бойынша бағаланатын Активтер бойынша пайыздық кіріс	6	2 787 998	1 108 035
Пайыздық шығындар	6, 29	(3 070 255)	(3 799 822)
НЕСИЕЛІК ЗАЛАЛ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАРҒА ДЕЙІНГІ ТАЗА ПАЙЫЗДЫҚ КІРІС (ШЫҒЫНДАР)	6	537.847	(2 406 044)
(Несиелік залал бойынша шығыстар)/несиелі залал бойынша қалпына келтіру	14, 15, 17, 20	(495 670)	8.418
ТАЗА ПАЙЫЗДЫҚ КІРІС/(ШЫҒЫНДАР)		42.177	(2 397 626)
Қызметтер мен комиссиялардан түсетін кірістер	7, 29	4 558 169	1 236 859
Қызмет көрсету мен комиссиялар шығындары	7, 29	(337 271)	(270 945)
Пайда немесе залала арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер бойынша таза кіріс	8	4 726 137	5 816 031
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза кіріс/(залал)	9	485.495	(94 287)
Дивидендтер бойынша табыс	10	917.500	1 211 374
Өзге де кірістер шығыстар)		77.205	(12 313)
ПАЙЫЗДЫҚ ЕМЕС ТАЗА КІРІС		10 427 235	7 886 719
Операциялық шығындар	11, 29	(3 726 054)	(4,573,394)
САЛЫҚҚА ДЕЙІНГІ ПАЙДА		6 743 358	915.699
табыс салығы бойынша шығыс	12	65	-
ЖЫЛДАҒЫ ТАЗА ПАЙДА		6 743 423	915.699
АКЦИЯ БОЙЫНША НЕГІЗГІ ЖӘНЕ БЫТЫРАҢҚЫ ТАБЫС	13	0,99	0,14
Басқарма Төрағасы			
Лукьянов С.Н.		Хон Т.Э.	
Басқарма төрағасы	<i>/мөр/</i>	Бас есепші	
28 сәуір, 2021 жыл		28 сәуір, 2021 жыл	
Алматы қ-сы, Қазақстан		Алматы қ-сы, Қазақстан	

15-80 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
үшін өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
ЖЫЛДАҒЫ ТАЗА ПАЙДА	6 743 423	915,699
ӨЗГЕ ДЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС	-	-
ЖИЫНТЫҚ КІРІС ЖИЫНЫ	6 743 423	915,699

Басқарманың атынан:

Лукьянов С.Н.
Басқарма төрағасы

/мөр/

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

Хон Т.Э.
Бас есепші

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

15-80 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2020 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

	Ескерт- пелер	31 желтоқсан 2020	31 желтоқсан 2019
АКТИВТЕР:			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	14	49,349,847	7,957,136
Банктердегі қаражаттар	15	857,812	-
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	16	78,983,143	38,122,235
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		575	575
Клиенттерге несиелер	17	424,691	-
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	18	6,457,617	766,224
Дебиторлық берешек	20, 29	1,427,305	7,850,788
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	19	778,019	1,785,810
Ағымдағы салық активтері		126,025	-
Гудвил	5	42,070	-
Өзге де активтер		350,072	254,212
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		138 797 176	56, 736
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
МІНДЕТТЕМЕЛЕР:			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	21	4,385,787	6 182 140
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	23	33,367,602	21 992 174
Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері	26	50,593,841	-
Несиелік мекемелердің қаражаттары	24	2,380,381	-
Тәртіптелген қарыз	25, 29	2,933,873	-
Кредиторлық берешек		153,583	205,972
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	22	1,067,008	2, 063,
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	12	586,854	-
Өзге де міндеттемелер	29	390,044	276,561
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		95 858 973	30, 720
КАПИТАЛ:			
Жарғылық капитал	27	25,879,475	15, 701,
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау қоры		278	278
Бөлінбеген пайда		17,058,450	10, 31.5
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		42, 938, 203	26, 016,
			56, 736,
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		138, 797, 176	980

Басқарма атынан:

Лукьянов С.Н.

Басқарма төрағасы

/мөр/

Хон Т.Э.

Бас есепші

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

15-80 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
капиталдағы өзгерістер туралы
шоғырландырылған есеп
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Ескертпе лер	Акционерлік капитал – жай акциялар	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау	Бөлінбеген пайда	Капитал жиыны
2018 жылғы 31 желтоқсаны	15,701,100	278	9,563,392	25,264,770
16 ХҚЕС-қа көшудің әсері		-	(164,064)	(164,064)
Жалпы жиынтық табыс	-	-	915,699	915,699
2019 жылғы 31 желтоқсан	15,701,100	278	10,315,027	26,016,405
Жай акцияларды шығару	27	10,178,375	-	10,178,375
Жалпы жиынтық табыс	-	-	6,743,423	6,743,423
2020 жылғы 31 желтоқсан	25,879,475	278	17,058,450	42,938,203

Басқарма атынан:

Лукьянов С.Н.

Басқарма төрағасы

/мөр/

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

Хон Т.Э.

Бас есепші

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

15-80 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

	Ескертпе лер	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН БОЛҒАН АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТАРДЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:		6,743,358	915,699
Түзетулер:			
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер бойынша іске асырылмаған залал күтілетін несиелік шығын шығысы/(күтілетін несиелік залал шығысының орнын толтыру)	8	1,777,734	930,594
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза іске асырылмаған негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді сатудан		495,670	(8,418)
Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің		(243,677)	(25,249)
Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің	11, 18	(7)	6
Пайдалану құқығы нысанындағы активтернің амортизациясы	11, 19	161,917	156,924
Жалгерлік міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар	11, 19	461,485	582,878
Жалгерлік міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар	6, 19	162,825	243,106
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша есептелген шығыстар		13,946	113,736
Есептелген кейінге қалдырылған салықтар		(109)	-
Есептелген пайыздың таза өзгерісі		(941,830)	(192,970)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттары		8,631,312	2,716,306
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер			
Операциялық активтердің (ұлғаюуы)/ азаюуы:		(6,374)	
Банктегі қаражат			
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		(19,553,868)	6,357,518
Дебиторлық берешек		7,026,519	2,190,061
Клиенттерге несиелер		3,030	-
Өзге де активтер		34,591	185,038
Операциялық міндеттемелердің (азаюуы)/ұлғаюуы:		(602,037)	(2,311,071)
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер			
Ағымдағы шоттар және клиенттердің депозиттері		3,635,989	-
Несиелік мекемелердің қаражаттары		157,512	-
Кредиторлық берешек		(86,892)	159,238
Өзге де міндеттемелер		(260,083)	68,129
Салық салуға дейінгі (пайдаланылған)/операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты		(1,020,301)	9,365,219
Төленген табыс салығы		(644,716)	-
(Пайдаланылған)/операциялық қызметтен түскен таза ақша қаражаты		(1,665,017)	9,365,219

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

	Ескертпе лер	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТТ АҒЫНЫ:			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатудан түскен	18	(85,738)	(268,128)
Еншілес ұйымды сатып алудан түскен таза ақша түсімдері	5	4,782	2
		35,972,657	-
Инвестициялық қызметтен түскен/(пайдаланылған) таза ақша қаражаты		35,891,701	(268,126)
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ АҒЫНЫ:			
Жалгерлік бойынша міндеттемелерді өтеу		(613,304)	(711,838)
Қарапайым акцияларды шығарудан түсетін түсімдер	27	10,178,375	-
Борыштық бағалы қағаздарды шығарудан түсетін түсімдер	21	310,618	747,359
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды сатып алу	21	(2,705,268)	(4,555,746)
Қаржыландыру қызметінен түскен/(пайдаланылған) таза ақша қаражаты		7,170,421	(4,520,225)
АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫНЫҢ ТАЗА		41,397,105	4,576,868
<i>Валюта бағамы өзгеруінің ақша қаражаттары мен олардың баламаларына әсері</i>		(4,394)	(316)
Ақша қаражаттары және олардың баламалары, жыл басына	14	7,957,136	3,380,584
Ақша қаражаты және олардың баламалары, жылдың соңына	14	49,349,847	7,957,136

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топ алған және төлеген сыйақы 2, 698, 597 мың теңгені (2019 жылы: 1, 361, 201 мың теңге) және тиісінше 3, 095, 650 мың теңгені (2019 жылы: 3, 717, 109 мың теңге) құрады.

Лукьянов С.Н.		Хон Т.Э.
Басқарма төрағасы	/мөр/	Бас есепші
Басқарма атынан:		

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

28 сәуір, 2021 жыл
Алматы қ-сы, Қазақстан

15-80 беттердегі ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

1. Ұйым

«Фридом Финанс» АҚ (бұдан әрі-«Компания») және оның еншілес ұйымы «Банк Фридом Финанс Қазақстан» АҚ (бұдан әрі-«Банк») - (бұдан әрі бірлесіп- «Топ») Қазақстан мен Қырғызстанда брокерлік, андеррайтинг және акциялардың белгілемелерін қолдау қызметтерін және Қазақстан Республикасында банктік қызметтерді ұсынады. Компания Қазақстан Республикасында 2006 жылғы 1 қарашада «Seven Rivers Capital» АҚ атауымен тіркелген және қазіргі атауымен 2013 жылғы 9 қыркүйекте қайта тіркелген акционерлік қоғам болып табылады. Жалғыз акционердің 2013 жылғы 26 тамыздағы № 28 000 шешіміне сәйкес «Фридом Финанс» инвестициялық компаниясының (бұдан әрі - «Бас компания») атауы өзгертілді және қайта тіркелді. Топтың қызметін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі-«ҚРҰБ») және Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі реттейді. Компания өз қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруға ҚҰБ 2007 жылғы 21 наурызда берген № 0403201437 лицензиясы негізінде және № 040120061 2007 жылғы 21 наурызда инвестициялық портфельді басқару қызметімен айналысуға берілген лицензиясының негізінде жүзеге асырады. Жоғарыда аталған екі лицензия да ҚРҰБ-мен 2014 жылғы 3 шілдедегі № 4.2.111/218 бірыңғай лицензиямен ауыстырылды, ҚРҰБ берген номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу және инвестициялық портфельді басқару құқығымен бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруға құқық береді. Банк қызметін 2020 жылғы 3 ақпандағы №1.1.260 банктік және өзге де операциялар жүргізуге және бағалы қағаздар нарығындағы қызметке берілген лицензияның негізінде жүзеге асырады. Банк «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ ұсынатын депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесінің мүшесі болып табылады.

2020 жылғы 4 ақпанда Компания қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын жүргізуді қоспағанда, шетел валютасымен айырбастау операцияларын жүргізу құқығын беретін шетел валютасында банк операцияларын жүргізуге № 4.3.12 лицензия алды.

Компанияның орналасқан жерінің өзгеруіне байланысты лицензия қайта ресімделді және 2018 жылғы 2 қазанда номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу және ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару құқығымен бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыруға жаңа No3.2.238/15 лицензия берілді.

2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлердің құрылымы төмендегі кестеде берілген, мұнда Т.Р. Турлов түпкілікті бақылаушы тарап болып табылады.

	31 желтоқсан	31 желтоқсан
2020 жыл		
2019 жыл		
«Фридом Финанс» Инвестициялық компаниясы ЖШО	92.96%	94.15%
<u>Freedom Holding Corp.7,04%5,85%</u>		
		100.00%
	100.00%	

Топ қызметінің негізгі бағыттарына кәсіби бағалы қағаздар нарығындағы операциялар, бағалы қағаздар нарығындағы қызмет бойынша консультациялық қызметтер көрсету, брокерлік және дилерлік операциялар, сондай-ақ бағалы қағаздарды шығаруды, орналастыруды және жазылуды ұйымдастыру, өз атынан және өз шотына агент ретінде бағалы қағаздармен сауда-саттық мәмілелерін жүзеге асыру кіреді, инвестициялық портфельді басқару бойынша қызметтер көрсету және банктік қызметтерді көрсету кіреді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

2020 және 2019 жылдар аралығында. Топ «Фиксд Инком» («1-қор») және «Гудвил» («2-қор») инвестициялық пай қорларын басқарды, 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1-қордың таза активтері тиісінше 2,114,634 мың теңгені және сәйкесінше 487,048 мың теңгені құрады, және 2-қордың таза активі 596,763 мың теңге және тиісінше 389,234 мың теңгені құрады (33-ескертеме).

Топтың бағалы қағаздары Қазақстан қор биржасының («ҚҚБ») листингіне енгізілген және Top Astana International Exchange (бұдан әрі-«АИХ») қатысушысы болып табылады.

Топтың тіркелген кеңсесі мына мекенжайда орналасқан: Қазақстан Республикасы, Алматы қ-сы, Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Esentai Tower» бизнес орталығы.

2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың Қазақстанның ірі қалаларында 23 филиалы және Қырғызстанда 1 филиалы бар.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті Топ Басқармасы 2021 жылдың 28 сәуірінде бекітті.

2. Есеп саясатының негізгі қағидалары

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ҚХЕС») сәйкес дайындалған.

Бұл қаржылық есептілік Топтың үздіксіз жұмыс істейтіндігін және жақын болашақта жұмысын жалғастыратынын болжай отырып дайындалды. Компания басшылығы бірінші жартыжылдығында 2020 жылғы Қазақстан Республикасының Үкіметі көрсеткен экономикалық көмек көрсету шаралары бойынша ішінара өтелген, («COVID-19») пандемияның пайда болуы және онымен байланысты оқшаулау шараларының жағымсыз әсерлері айқындалғанын атап өтті. Компания басшылығы қаржылық есептіліктің маңызды баптарын бағалау кезінде осы мән-жайлардыңскерді, COVID-19 пандемиясының Компания қызметінің нәтижелеріне, болжамды қаржыландыру мен капитал позицияларына әсерін қарастырды және осы бағалаулар негізінде, сондай ақ экономиканы қалпына келтіру және қабылданған оқшаулау шараларының ұзақ мерзімді әсерімен байланысты ағымдағы белгісіздікті ескере отырып, Топтың жақын көз жетер болашақта кірісті қызметті жүзеге асыратынына көз жеткізді.

Бұл қаржылық есептілік, егер басқасы көрсетілмесе, қазақстандық теңгемен мыңдармен (бұдан әрі-«мың теңге») ұсынылған.

Бұл қаржылық есептілік төменде түсіндірілгендей, әрбір есепті кезеңнің соңындағы қайта бағаланған құнмен немесе әділ құнмен бағаланатын қаржы құралдарын қоспағанда, тарихи құн бойынша есепке алу қағидаларына сәйкес дайындалған.

Тарихи құн әдетте тауарлар мен қызметтерге айырбас ретінде берілген сыйақының әділ құнына негізделеді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Әділ құн бағаның тікелей бақыланатынына немесе басқа бағалау әдісін қолдану арқылы бағаланғанына қарамастан, бағалау күнінде нарық қатысушылары арасындағы реттелген мәміледе активті сату үшін алынатын немесе міндеттемені аудару үшін төленетін бағаны көрсетеді. Активтің немесе міндеттеменің әділ құнын бағалау кезінде Компания, егер нарық қатысушылары бағалау күнінде активке немесе міндеттемеге баға белгілеу кезінде осы сипаттамаларды ескеретіндей етіп, активтің немесе міндеттеменің сипаттамаларын ескереді.

Әділ құнды бағалауға қатысты әділ құн бойынша бағалалуды жүргізу және/немесе ақпаратты ашу үшін осы қаржылық есептіліктегі әділ құн ҚЕХС (IFRS) 2 қолдану аясына жататын меншікті үлестік құралдардың, ҚЕХС (IFRS) 16 қолдану аясына жататын лизингтік операциялардың, сондай ақ әділ құнмен салыстырылатын, бірақ бұл ретте әділ құн болып табылмайтын, мысалы ҚЕХС (IAS) 2 ықтимал іске асырудың таза құны немесе ҚЕХС (IAS) 36 пайдалану құндылығы секілді бағалаулардың негізіндегі төлемдері бар мәмілелерді қоспағанда, жоғарыда көрсетілген тәсілмен анықталады.

Сонымен қатар, қаржылық есептілікті дайындау мақсаттары үшін әділ құнның иерархиясының негізінде әділ құнды бағалау жіктеледі (1, 2 немесе 3-деңгей). Деңгейлер әділ құнды бағалауға арналған бастапқы деректердің бақыланатын дәрежесіне және толығымен әділ құнды бағалауға енгізілген деректердің маңыздылығына негізделген, олар төмендегідей сипатталады:

- 1-деңгейдің бастапқы деректері бағалау күнінде ұйым қол жеткізе алатын бірдей активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтардағы түзетуді талап етпейтін белгіленімдерді білдіреді;
- 2-деңгейдегі бастапқы деректер 1-деңгейге анықталған белгіленімдер болып табылмайды, бірақ, тікелей немесе жанама түрде актив немесе міндеттеме үшін бақыланады; және
- 3-деңгейдегі бастапқы деректер актив немесе міндеттеме бойынша бақыланбайтын кіріс деректерді білдіреді.

Топ өзінің қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есебін өтімділік тәртібінде ұсынады. Қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есеп (қысқа мерзімді) жасалған күннен кейінгі 12 ай ішінде және қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп (ұзақ мерзімді) жасалған күннен кейін 12 айдан астам уақыт ішінде өтеу немесе есеп айырысулардың талдауы 31-ескертпеде берілген.

Функционалды валюта

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне енгізілген баптар Топ жұмыс істейтін негізгі экономикалық ортаның валютасымен («функционалдық валюта») өлшенеді, ол қазақстандық теңге («теңге»). Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігін ұсыну валютасы да теңге болып табылады. Барлық мәндер, егер басқасы көрсетілмесе, мың теңге дәлдігіне дейін дөңгелектенеді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Шоғырландырылған еншілес компаниялар

Бұл шоғырландырылған қаржылық есептілік келесі еншілес ұйымды қамтиды:

Еншілес ұйым	қатысу үлесі, %		Ел	Сала
	31 желтоқсан 2020 жыл	31 желтоқсан 2019 жыл		
«Банк Фридом Финанс Қазақстан» АҚ	100		-Қазақстан	Банк

2020 жылғы 28 желтоқсанда Компания Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің келісімін алғаннан кейін «Банк Фридом Финанс Қазақстан» АҚ (бұрынғы- «Bank Kassa Nova» АҚ) сатып алуды аяқтады. Бухгалтерлік есеп мақсатында 2020 жылғы 25 желтоқсанында Компания «Банк Фридом Финанс Қазақстан» АҚ жай акцияларын сатып алу арқылы ұйымды бақылауға алды. Сатып алу құнына орналастырылған 17 198 644 мың теңге сомасындағы жай акциялар бойынша төленген сыйақы және 1 040 000 мың теңге көлеміндегі орналастырылған артықшылықты акциялар үшін төленген сыйақы кірді. Мәміле шеңберінде Компания орналастырылған жай акциялардың 100%-ын және орналастырылған артықшылықты акцияларының 100%-ын сатып алды. Сатып алуға қатысты мәліметтердің сипаттамасы үшін 5-ескертпені қараңыз. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, бұл еншілес кәсіпорын дивиденттерді жариялаған жоқ.

Өзара есептесу

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер есепке жатқызылады және қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген таза сома танылған сомаларды өтеуге заңды түрде бекітілген құқық болған кезде және таза негізде 1 мезгілде активтерді сату немесе міндеттемелерді орындау ниеті болған кезде ғана жүзеге асырылады. Кез келген бухгалтерлік есеп стандарты немесе түсіндірме талап еткен немесе рұқсат еткен жағдайды қоспағанда, кірістер мен шығыстар пайда немесе залал туралы есепте өзара есепке алынбайды, бұл ретте мұндай жағдайлар Компанияның есеп саясатында жеке ашып көрсетіледі.

Шоғырландыру қағидалары

Шоғырландырылған қаржылық есептілік әр жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Компанияның және Қоғам (оның еншілес ұйымы) бақылайтын ұйымның қаржылық есептілігін қамтиды. Бақылауға келесі жағдайларда кқол жеткізіледі, егер Компанияның:

- инвестициялық объектіге қатысты өкілеттігі болса;
- инвестиция нысанына қатысудан түскен кірістің өзгеруіне байланысты тәуекелдерге ұшыраса немесе мұндай кірісті алуға құқығы болса; және
- инвестордың кірісіне әсер ету мақсатында инвестициялық объектіге қатысты өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігі болса.

Егер фактілер мен жағдайлар жоғарыда аталған бақылаудың үш элементінің біреуінің немесе бірнешеуінің өзгеруін көрсететін болса, ұйым инвестиция нысанына бақылаудың бар-жоғын қайталап бағалауы тиіс.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Егер Компания инвестиция нысанының дауыс беретін акцияларының басым бөлігіне ие болмаса, онда компания инвестиция нысанының маңызды қызметіне жалғыз бақылауды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін жеткілікті дауыс құқығына ие болса, инвестиция нысаны инвестиция нысанына қатысты билікке ие болады. Компанияның инвестиция нысанына ықпал ету өкілеттігіне ие болу үшін жеткілікті дауыс құқығы бар-жоғын бағалау кезінде Компания барлық маңызды фактілер мен жағдайларды ескереді, соның ішінде:

- басқа дауыс берушілер акцияларының көлеміне және бөлінуіне қатысты Компанияның иелігіндегі дауыс беру құқығының мөлшері;
- Компанияның, басқа дауыс иелерінің немесе басқа тараптардың иелігіндегі әлеуетті дауыс беру құқықтары;
- басқа шарттық келісімдерден туындайтын құқықтар; және
- акционерлердің алдыңғы жиналыстарында дауыс беру құрылымын қоса алғанда, шешім қабылдау кезінде тиісті шараларды қабылдауға Компанияның ағымдағы мүмкіндігі бар немесе жоқ екенін көрсететін кез келген қосымша фактілер мен жағдайлар.

Еншілес ұйымды шоғырландыру Қоғам еншілес ұйымға бақылауды алған кезде басталады және Қоғам еншілес ұйымға бақылауды жоғалтқан кезде аяқталады. Атап айтқанда, жыл ішінде сатып алынған немесе шығарылған еншілес ұйымдардың нәтижелері Қоғам бақылауды алған күннен бастап Компания еншілес ұйымды бақылауды тоқтатқан күнге дейін пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепке енгізіледі.

Пайда немесе залал және өзге де а жиынтық кірістің әрбір құрамдас бөлігі Компанияның және бақыланбайтын қатысу үлестеріне жатады. Еншілес ұйымдардың жиынтық кірісі, егер бұл бақыланбайтын үлестердің тапшылық балансының болуына әкелсе де, Компанияның иелеріне және бақыланбайтын қатысу үлестеріне жатады.

Қажет болған жағдайда еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігіне қолданылатын есеп саясатының Топтың саясатына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін түзетулер енгізіледі.

Топ мүшелері арасындағы операцияларға қатысты барлық топ ішіндегі активтер мен міндеттемелер, меншікті капитал, кірістер, шығыстар және ақша ағындары шоғырландыру кезінде толығымен алынып тасталады.

Қолданыстағы еншілес компаниялардағы Топтың меншік құқығындағы өзгерістер

Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдардағы Топтың қатысу үлесін өзгерту үлестік операциялар ретінде есепке алынады. Топ үлестерінің және бақыланбайтын үлестерінің баланстық құны олардың еншілес компаниялардағы салыстырмалы үлестерінің өзгеруіне байланысты түзетіледі. Бақыланбайтын үлестер түзетілген сома мен төленген немесе алынған кез келген сыйақының әділ құны арасындағы кез келген айырмашылық тікелей капиталда танылады және Топ акционерлеріне жатқызылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Топ еншілес ұйымды бақылауды жоғалтқан кезде, пайда немесе залалда танылған шығарудан түскен пайда/залал (i) алынған сыйақының әділ құнының сомасы мен кез келген қалған пайыздың әділ құны арасындағы айырма және (ii) еншілес ұйымның міндеттемелерін және кез келген бақыланбайтын үлестерді шегергендегі активтердің бұрынғы баланстық құны (гудвилді қоса алғанда) ретінде есептеледі. Осы еншілес ұйымға қатысты бұрын өзге де жиынтық кірісте (ӨЖК) танылған барлық сомалар Топ еншілес ұйымның тиісті активтерін немесе міндеттемелерін тікелей шығарғандай есепке алынады (яғни пайда немесе залалға қайта жіктелген немесе капиталдың басқа санатына қайта жіктелген). Бақылау жойылған күнгі бұрынғы еншілес ұйымда қалған кез келген инвестицияның әділ құны, 9 ҚХЕС (IRFS) сәйкес кейінгі есепке алу үшін бастапқы тану кезінде әділ құн ретінде, ал бұл қолданымды болған кезде, қауымдастырылған компанияға немесе бірлескен компанияға бастапқы танудың құны ретінде қарастырылады.

Бизнесті біріктіру бойынша мәмілелер

Бизнесті біріктіру сатып алу әдісі бойынша есепке алынады. Бизнесті біріктіру кезінде төленген сыйақы Топ берген активтердің, сатып алынатын бизнестің бұрынғы иелері алдында Топ қабылдаған міндеттемелердің және меншікті капиталдың сатып алу күніндегі әділ құнының сомасы ретінде есептелетін, бизнесті бақылауға айырбас ретінде Топ шығарған бағалы қағаздардың әділ құн бойынша өлшенеді. Барлық байланысты шығындар әдетте туындаған кезінде пайда немесе залалда танылады.

Сатып алынған сәйкестендірілетін активтер мен қабылданған міндеттемелер сатып алу күніндегі әділ құн бойынша келесі жағдайларды қоспағанда танылады:

- Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен активтері 12 Табысқа салынатын салықтар 12 ҚХЕС (IAS) сәйкес танылады және бағаланады;
- Сатып алынатын кәсіпорынның акцияларға негізделген төлем келісімдерімен («АНТ») немесе Топтың сатып алынатын кәсіпорынның акцияларға негізделген төлем шарттарымен байланысты міндеттемелер немесе үлестік бағалы қағаздар сатып алу күніне 2 «Акцияға негізделген төлемдер» ХҚЕС (IRFS) сәйкес бағаланады; және
- «Сату үшін ұсталатын ұзақ мерзімді активтер және тоқтатылған қызмет» 5 ХҚЕС (IRFS) сәйкес сатуға арналған ретінде жіктелген активтер (немесе шығарылатын активтер тобы) осы стандартқа сәйкес бағаланады.

Гудвил

Гудвил сатып алу құнының, сатылатын ұйымдағы бақыланбайтын үлес құнының және сатып алушының бұрын иеленген, (егер бар болса) сатып алынатын ұйымдағы үлестік қатысушының әділ құнының оның таза сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінен сатып алу күнінде артуы ретінде есептеледі. Егер қайта бағалаудан кейін сатып алынған сәйкестендірілетін таза активтердің сатып алу күніндегі таза дисконтталған құны аударылған сыйақыдан асып кетсе, сатып алынатын ұйымдағы кез келген бақыланбайтын үлестердің құны және сатып алушының бұрын иеленген қатысу үлесі, егер бар болса, әділ құны сатып алынатын ұйымның меншікті капиталы, мұндай асып кету әділ құннан төмен баға бойынша меншік құқығын сатып алудан түскен пайда ретінде пайдада танылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Табысты тану

Пайыздық кірістер мен шығыстарды тану

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қоспағанда, барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте «Таза пайыздық кіріс/(шығын)» бөлімінде «Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кіріс» және «Пайыздық шығыс» ретінде танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме («ТПМ») – қаржылық активтің немесе міндеттеменің күтілетін қызмет ету мерзімі ішінде немесе (егер қолданылса) қысқарақ кезең ішінде қаржы құралының болжамды болашақ ақша ағындарын оның таза баланстық құнына дисконттайтын мөлшерлеме. Болашақ ақша ағындары құралдың барлық шарттық талаптарын ескере отырып бағаланады.

ТПМ ажырамас бөлігі болып табылатын және сол басқа несиелік келісімдерге тікелей қатысы бар тараптар төлеген немесе алған барлық комиссиялар мен басқа сомалар, сондай-ақ мәмілелер бойынша шығындар және барлық басқа сыйлықақылар немесе жеңілдіктер есепке алынады. Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша («ПЗАӘҚБ») санаттағы қаржылық активтер үшін операциялық шығындар бастапқы тану кезінде пайда немесе залал құрамында танылады.

Пайыздық кіріс/пайыздық шығыс несие бойынша құнсызданбаған қаржы активтерінің жалпы баланстық құнына (яғни, күтілетін несиелік шығындарға резервті түзетуге дейінгі қаржы активінің амортизацияланған құны) немесе қаржылық міндеттемелердің амортизацияланған құнына ТПМ қолдану арқылы есептеледі. Несие бойынша құнсызданған қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс осындай активтердің амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеледі (яғни күтілетін несиелік шығындарға резервті шегергендегі олардың жалпы баланстық құны («ТПМ»)).

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары бойынша пайыздық кіріс пайда немесе залал арқылы көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша пайыздық кірістер пайда немесе залал арқылы көрсетілетін қаржылық активтер бойынша шоғырландырылған кірістер туралы есепте көрсетіледі.

РЕПО шарттары және РЕПО кері сатып алу бойынша кірістерді тану

Жоғарыда аталған құралдарды сатудан түскен кірістер/(шығындар) тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, ағымдағы сәтке есептелген кері сатып алу бағасы мен осындай құралдарды үшінші тұлғаларға сату бағасы арасындағы айырма негізінде пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте пайыздық кіріс немесе шығыс ретінде танылады. Кері РЕПО/РЕПО операциясы бастапқы шарттар бойынша өтелсе, бастапқы келісім-шарт бойынша келісілген сату және кері сатып алу бағасы арасындағы айырмашылық бойынша тиімді кіріс/пайызы тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып танылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

Дивидендтер бойынша кірісті тану

Инвестициялардан түскен дивидендтік кіріс акционердің дивидендтер алу құқығы белгіленген кезде танылады (егер Топтың экономикалық пайда алу ықтималдығы жоғары болса және кіріс сомасы сенімді түрде өлшенетін болса).

Қызметтер мен комиссиялардан түсетін кірістер

Комиссиялық кірістер осындай қызметтерге айырбас ретінде алынуы күтілетін сыйақыны көрсететін сомада клиенттерге қызметтерді беру ретінде танылады. Топ орындау міндеттемесін, яғни тапсырыс берушімен келісілген қызметтерді және сыйақыны анықтайды және қызметтердің берілуіне, тапсырыс берушімен келісілген орындау міндеттемесіне сәйкес кірісті таниды.

Әрбір анықталған орындау міндеттемесі үшін Топ шарт жасасу кезінде оның орындау міндеттемесін уақыттың белгілі 1 уақытында немесе уақытында қанағаттандыратынын және сыйақы тұрақты немесе өзгермелі, соның ішінде сыйақыға қатысты шектеулерді, мысалы, Топтың әсері байланысты емес сыртқы факторларды анықтайды. Сыйақы кейіннен анықталған орындау міндеттемесіне бөлінеді.

Қызметтер мен комиссиялық кірістер, ең алдымен, брокерлік, андеррайтинг және акциялар бағасын қолдау қызметтерінен түскен кірістерден тұрады.

Қаржы құралдарын тану және бағалау

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер Топ негізгі қаржы құралына келісуші тарап болған кезде Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте танылады. Топ есеп айырысу күніне қаржылық активтер мен міндеттемелерді тұрақты сатып алуды және шығаруды көрсетеді. Тұрақты жолмен сатып алу немесе сату активтерді нормативтік актілерде немесе нарық тәжірибесінде белгіленген мерзімдерде жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сатып алу немесе сату болып табылады.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құн бойынша бағаланады. Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелерді (пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелерден басқа) сатып алуға немесе шығаруға тікелей байланысты мәміле шығындары, тиісінше, бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің немесе қаржылық міндеттемелердің әділ құнын ұлғайтады немесе азайтады. Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерді немесе қаржылық міндеттемелерді сатып алуға тікелей қатысты мәміле шығындары тікелей пайдаға немесе шығынға жатқызылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Қаржылық активтер

Қаржы активтері, егер активті сатып алу немесе сату талаптары активті тиісті нарықта қабылданған мерзімде жеткізуді талап ететін келісім бойынша жасалса, мәміле жасалған күні танылады және тану тоқтатылады. Қаржы активтері бастапқыда мәміле құнын қосқанда әділ құн бойынша бағаланады. Ерекшелік ПЗАӘҚБ ретінде жіктелген қаржылық активтер болып табылады. ПЗАӘҚБ ретінде белгіленген қаржы активтерін сатып алуға тікелей байланысты мәміле бойынша шығындар тікелей пайда немесе залал құрамында танылады.

«Қаржы құралдары» 9 ХҚЕС (IFRS) қолдану аясына кіретін барлық танылған қаржы активтері бастапқы танудан кейін амортизацияланған құн бойынша немесе ұйымның қаржылық активтерді басқаруға арналған бизнес үлгісіне және шарттық ақша ағындарының сипаттамаларына сәйкес әділ құн бойынша бағалануы тиіс. Атай айтқанда:

- Мақсаты тек негізгі борыш пен пайыздық төлемдерді қамтитын шарттық ақша ағындарын жинау болып табылатын бизнес-үлгі шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар бастапқы мойындаудан кейін амортизацияланған құн бойынша бағаланады;
- Мақсаты тек негізгі борыш пен пайыздық төлемдерді қамтитын шарттық ақша ағындарын жинау және тиісті борыштық құралдарды сату болып табылатын бизнес үлгісі шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар бастапқы тану кезінде басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланады («ПЗАӘҚБ»);
- Барлық басқа қарыз құралдары (мысалы, әділ құн бойынша бағаланған немесе сатуға арналған қарыз құралдары) және үлестік құралдарға инвестициялар бастапқы танудан кейін пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес қаржы активтері келесідей жіктеледі:

- Амортизацияланған құны бойынша өлшенетін құралдар;
- Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша оның өзгерістерін зге де жиынтық кірістің құрамында көрсетумен бағаланатын құралдар (ӨЖКАӘҚБ);
- Әділ құны бойынша, кезең ішіндегі оның өзгерістерін пайда немесе залалдың құрамында көрсетуменбағаланатын құралдар (ПЗАӘҚБ);
- Амортизацияланған құн бойынша өлшенетін активтер ретінде жіктелген банктік несиелер тек негізгі борыш пен өтелмеген негізгі сома бойынша пайыздарды төлеу болып табылатын шарттық ақша ағындарын жинау болып табылатын және қарыз сомасын ғана қамтитын негізгі борыш төлемдерін қамтитын бизнес үлгісі шеңберінде ұсталады («SPPI»);

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Амортизацияланған құн немесе ӨЖКАЭҚБ бойынша бағаланатын қарыз құралдары

Топ қаржылық активтің жікт50ін және бағалануын шарттық ақша ағындарының сипаттамаларына және активті басқару үшін пайдаланылатын Топтың бизнес үлгісіне қарай бағалайды.

Активті ӨЖКАЭҚБ ретінде жіктеу және бағалау үшін келісім-шарт талаптары тек негізгі борыш пен өтелмеген негізгі борыш сомасы бойынша пайыздарды төлеуді қамтитын ақша ағындарының пайда болуын қамтамасыз етуі тиіс.

Шартпен көзделген ақша ағындарын көрсетілген талаптарға сәйкестігін тексеру кезінде қарыздың негізгі сомасы қаржы активінің бастапқы тану кезіндегі әділ құны ретінде қарастырылады. Қаржылық активтің қызмет ету мерзімі ішінде қарыздың негізгі сомасы өзгеруі мүмкін (мысалы, негізгі сома есебінен төлем жағдайында). Пайыздар ақшаның уақытша құны үшін, белгілі 1 уақыт аралығында төленбей қалған қарыздың негізгі сомасына қатысты несие тәуекелі үшін және несиелеуге байланысты әдеттегі тәуекелдер мен шығындар үшін өтеуді, сондай ақ пайда маржасын қамтиды. Негізгі қарыз пен пайыздар есебінен төлеу қаржы активі көрсетілген валютада жүргізіледі.

Негізгі қарызды және сыйақыны төлеуді ғана қамтитын шарттық ақша ағындары негізгі қарыз шартының талаптарына сәйкес келеді. Негізгі қарыз шартымен байланысты емес шарттық ақша ағынындағы тәуекелдерді немесе құбылмалылықты тудыратын шарттық талаптар, мысалы акциялар бағасының тәуекелі немесе тауарлар ретінде тек негізгі борыш пен өтелмеген негізгі сома бойынша сыйақы төлемдерін қамтитын шарттық ақша ағындарын туғызбайды.

Топ пайдаланатын бизнес үлгісі белгілі 1 бизнес мақсатына жету үшін топтастырылған қаржылық активтерді қалай басқаратынын көрсететін деңгейде анықталады. Топтың бизнес үлгісі басшылықтың жеке құралға қатысты ниеттерінен тәуелсіз болғандықтан, бағалау жеке құрал деңгейінде емес, жинақтаудың жоғары деңгейінде жүргізіледі.

Бизнес-модельді бағалау кезінде Топ барлық қолда бар ақпаратты қарастырады. Сонымен бірге, бағалау Топ орын алуы мүмкін болатын сценарийлерге негізделмейді, мысалы «ең нашар» сценарий немесе «стресс» сценарийі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Топ төмендегідей барлық тиісті деректерді ескереді, мысалы:

- Бизнес-модельдің тиімділігін және осы бизнес-модель аясындағы қаржылық активтерді бағалау және негізгі басқарушы персоналға есеп беру тетігі;
- Бизнес-модельдің тиімділігіне әсер ететін тәуекелдер (және осы бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қаржылық активтер) және осы тәуекелдерді басқару әдісі; сондай ақ
- Басшылыққа өтемақы төлеу тетігі (мысалы, өтемақы төлеу негізі талданады: тиісті активтердің әділ құны немесе келісім-шарт бойынша алынған ақша ағындары).

Қаржы активін бастапқы тану кезінде Топ жаңадан танылған қаржы активтерінің қолданыстағы бизнес-үлгінің бөлігі болып табылатынын немесе жаңа бизнес үлгісінің пайда болуын көрсететінін анықтайды. Топ өткен кезеңдегі өзгерістерді анықтау үшін әрбір есепті кезеңде өзінің бизнес үлгілерін қайта қарайды. Ағымдағы есепті кезеңде Топ өзінің бизнес үлгілеріндегі өзгерістерді анықтаған жоқ.

ӨЖКАӘҚББ бойынша борыштық құралды тануды тоқтатқан кезде басқа жиынтық кірісте бұрын танылған жиынтық кіріс/шығын капиталдан пайда немесе залалға қайта жіктеледі. Керісінше, ӨЖКАӘҚББ бойынша жіктелген меншікті капиталға инвестицияларды тануды тоқтату кезінде, керісінше, бұрын басқа жиынтық кірісте танылған жиынтық пайда немесе залал пайда немесе залалға қайта жіктелмейді, бірақ капиталдың басқа бабына қайта жіктеледі. Бастапқы танудан кейін у амортизацияланған құн бойынша немесе ӨЖКАӘҚББ бойынша бағаланатын қарыз құралдары құнсыздануға жатады.

ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер

ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық активтер келесіні қамтиды:

- Қарыздың негізгі сомасы мен пайыздар есебінен төлемдерді ғана қамтымайтын активтер, шарттық ақша ағыны; және/немесе
- Шартпен көзделген ақша қаражатын алу үшін ұсталатын немесе осындай ағынды алу активті және сату үшін ұсталатын активтерден басқа бизнес-үлгі шеңберінде ұсталатын активтер; немесе
- Әділ құн бойынша есепке алу опциясын қолдану арқылы ПЗӘҚБ санатына жатқызылған активтер.
- Қаржылық міндеттемелер «қаржылық міндеттемелер, ПЗӘҚБ» немесе «өзге де қаржылық міндеттемелер» ретінде жіктеледі.

Қаржылық міндеттеме (i) саудаға арналған немесе (ii) бастапқы тану кезінде ПЗӘҚБ санатына анықталған болса, қаржылық міндеттеме ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық міндеттеме ретінде жіктеледі.

Қаржылық міндеттеме «саудаға арналған» ретінде жіктеледі, егер ол:

- Негізінен жақын арада сатып алу мақсатында қабылданса; және/немесе
- Бастапқы тану кезінде ол қысқа мерзімді пайда алу туралы жаңа деректері бар, Компанияның бірлесіп басқаратын қаржылық құралдары портфелінің бөлігі болып табылса; немесе
- Тиімді хеджирлеу мәмілесінде хеджирлеу құралы ретінде анықталмаған туынды құрал болып табылса.

Сауда үшін ұсталатын қаржылық міндеттемеден немесе бизнесті біріктірудің бөлігі ретінде сатып алушы төлеуі мүмкін шартты өтемақыдан басқа қаржылық міндеттеме бастапқы тану кезінде ПЗӘҚБ санатына анықталған болуы мүмкін, егер:

- Мұндай жіктеу басқа жағдайда туындауы мүмкін өлшем немесе тану сәйкессіздігін жойса немесе айтарлықтай азайтса; немесе
- Қаржылық міндеттеме Компанияның құжатталған тәуекелдерді басқару немесе инвестициялық

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

стратегиясына сәйкес басқарылатын және оның тиімділігі әділ құн негізінде бағаланатын қаржылық активтер немесе қаржылық міндеттемелер тобының 1 бөлігін құраса және мұндай топтастыру туралы ақпарат көрсетілген негізде ұйымның ішінде ұсынылса; немесе

- Қаржылық міндеттеме 1 немесе бірнеше енгізілген туынды құралдарды қамтитын шарттың бөлігі болып табылса және 9 ХҚЕС (IFRS) құралды жалпы ПЗӘҚБ ретінде жіктеуге рұқсат берсе.

Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер, РЕПО бойынша міндеттемелер, кредиторлық берешек және басқа да қаржылық міндеттемелер бастапқыда транзакциялық шығындарды шегеріп тастағандағы әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық міндеттемелер кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады, пайыздық шығыстар тиімді кірістілік негізінде немесе әділ құн бойынша танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қаржылық міндеттеменің амортизацияланған құнын есептеу және тиісті кезеңдегі пайыздық шығыстарды бөлу әдісі болып табылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме дегеніміз қаржылық міндеттеменің күтілетін мерзімі ішінде болжамды ақшалай төлемдерді (тиімді пайыздық мөлшерлеменің құрамдас бөлігін құрайтын төленген немесе алынған барлық комиссиялар мен ұпайларды, мәмілені ресімдеу бойынша шығындарды және басқа сыйлықақыларды немесе дисконттарды қоса алғанда) нақты дисконтталатын мөлшерлеме, немесе (тиісті қолданымды болса) бастапқы тану кезіндегі таза баланстық құнға дейін қысқарақ кезеңге дисконттау мөлшерлемесі болып табылады.

ПЗӘҚБ санатындағы қаржылық активтер мен міндеттемелер әділ құн бойынша, алқайта бағалаудан болған кез-келген пайда немесе залалдың құрамында танылған пайда немесе залалдың құрамында көрсетіледі. Әділ құн 30-ескертпеде келтірілген тәртіппен анықталады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Кепілдік қамтамасыз ету

Топ қажет деп санаған кезде клиенттердің міндеттемелері бойынша қамтамасыз етуді алады. Кепіл, әдетте, клиенттің активтері бойынша кепіл нысанын алады, бұл Топқа клиенттің бар және болашақ міндеттемелері бойынша мұндай активтерге талап қоюды қамтамасыз етеді.

Қаржылық активтердің құнсыздануы

Топ келесі пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын, қаржылық құралдарға қатысты КНЗ бойынша бағалау резервтерін таниды:

Ақша қаражаттары және олардың баламалары;
Несиелік ұйымдардағы қаражат;
Дебиторлық берешек;
Өзге де қаржылық активтер.

Үлестік инвестициялар бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резервтер танылмайды.

Қаржылық активтер бойынша құнсызданды есептеу келесі факторларды ескере отырып жүргізіледі:

- Қазынашылық операциялар бойынша құнсыздану (қарыздық бағалы қағаздарға инвестициялар, «кері РЕПО» операциялары, банкаралық қарыздар мен депозиттер, корреспонденттік шот операциялары, қазынашылық операциялар бойынша дебиторлық берешек) контрагенттің рейтингісін, дефолт ықтималдығын, мәміленің мерзімі мен дефолт кезіндегі заладың деңгейін ескере отырып есептеледі.
- Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша жіктелген активтер 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес құнсыздануға Қолданылмайды.
- Қазынашылық операциялар бойынша күтілетін несиелік залалжеке негізде бағаланады (дебиторлық берешек түріндегі жеке талаптардан басқасы).
- Дебиторлық берешектің құнсыздануы жеке негізде есептеледі және дефолт ықтималдығын (тарихи несиелік шығындар негізінде), дебиторлық берешектің ұзақтығын және дефолт жағдайында залалдың мөлшерін ескереді.

Қаржылық активтер келесі тәсілдерге сәйкес себеттер бойынша сегменттелген:

- 1-саты: активті танудан кейін несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы байқалмайды, құнсыздану алдағы 12 ай ішінде күтілетін шығындар ретінде танылады;
- 2-саты: активті танудан кейін несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұдғаюы, құнсыздану қаржылық активтің қызмет ету мерзімі ішінде күтілетін шығындар ретінде танылады;
- 3-саты: қаржылық актив дефолтқа ұшырады немесе құнсыздану белгілері бар.

КНЗ бағалауын мәні келесіге тең бағалау резервінің көмегімен жүргізу қажет:

- Келесі 12 ай ішінде күтілетін КНЗ мәніне, яғни есеп беру күнінен кейін 12 ай ішінде туындауы мүмкін болатын құрал бойынша міндеттемелердің орындалмауының малдарынан күтілетін несиелік залалды білдіретін қаржы құралының барлық жарамдылық мерзімінің несиелік залал бөлігінде («бірінші саты»); немесе
- Құрал бойынша міндеттемелерді оның барлық жарамдылық мерзімінде барлық ықтимал орындамаудың салдарынан күтілетін КНЗ мәніне («2-саты» және «3-саты»).

Егер осы қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел бастапқы танылғаннан кейін айтарлықтай өссе, қаржылық құрал үшін толық қызмет ету мерзіміне арналған шығын резерві талап етіледі. Барлық басқа жағдайларда күтілетін несиелік залал бойынша резервтер 12 ай ішінде күтілетін несиелік залалдың мәніне тең мөлшерде қалыптасады.

КНЗ несиелік шығындардың келтірілген құнының ықтималдықпен өлшенген бағасын білдіреді. Бұл заладың

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

бағалануы шарт бойынша Компанияға тиесілі ақша қаражаты мен активтің тиімді пайыздық мөлшерлемесі бойынша дисконтталған көптеген болашақ экономикалық сценарийлерді саралаудан туындайтын Компания алуды күтетін ақша қаражаты арасындағы айырмашылықтың ТПМ пайдаланумен дисконтталған құны ретінде өлшенеді.

Компания КНЗ-ны жеке негізде немесе ұқсас тәуекел сипаттамалары бар активтер портфелі үшін ұжымдық негізде өлшейді. Резервті бағалау оның жеке немесе ұжымдық негізде өлшенетініне қарамастан, активтің бастапқы ТПМ мәнін пайдалана отырып, активтің күтілетін ақша қаражатының дисконтталған құнына негізделеді.

Қаржылық активтерді тануды тоқтату

Топ қаржылық активті тануды тек активтен ақша қаражатына шарттық құқықтар аяқталғанда немесе ол қаржы активін және активті иеленумен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдаларды басқа тарапқа берген кезде ғана тоқтатады. Егер Топ иеленумен байланысты барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды бермесе немесе сақтап қалмаса және берілген активті бақылауды жалғастырса, Қоғам активтегі өзінің қалған үлесін және төлеуі мүмкін сомалар бойынша байланысты міндеттемені таниды. Егер Топ өткізілген қаржы активіне иелік етудің барлық тәуекелдері мен сыйақыларын сақтап қалса, Топ қаржылық активті тануды жалғастырады, сондай-ақ алынған түсімдер үшін қамтамасыз етілген қарыз түрінде көрсетеді.

Қаржылық активті толығымен есептен шығарған кезде, активтің баланстық құны мен алынған және дебиторлық берешек сомасы мен басқа жиынтық кірісте танылған және меншікті капиталда жинақталған залалдың жиынтық кірісі арасындағы айырмашылық пайда немесе залалға жатқызылады.

Егер қаржылық активті тану толығымен тоқтатылмаса (мысалы, Топ берілген активтің 1 бөлігін сатып алу мүмкіндігін сақтаған кезде), Топ берілген қаржылық активтің бұрынғы баланстық құнын, беру күніндегі осы бөліктердің салыстырмалы әділ құны негізінде енді танымайтын бөлігіне қарай, оның жалғасып жатқан қатысу жағдайында тануды жалғастыратын бөлігі арасында бөледі. Есептен шығарылған бөлікке бөлінген баланстық құн мен енді танылмайтын бөлік үшін алынған сыйақының сомасы және басқа жиынтық кірісте танылған оған бөлінген кез келген жиынтық пайда немесе залал арасындағы айырмашылық пайда немесе залалға жатқызылады. Өзге де жиынтық пайдада танылған пайда немесе шығын да ұсталып қалатын және есептен шығарылатын бөліктердің әділ құнына шамалас бөлінеді. Бұл ӨЖКАӘҚББ үлестік құралдарына қолданылмайды, себебі бұрын өзге жиынтық кірістің құрамында танылған жинақталған пайда немесе залал кейіннен пайда немесе залал санатына қайта жіктелмейді.

Қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату

Топ қаржылық міндеттемелерді тануды Компанияның міндеттемелері өтелген, күші жойылған немесе мерзімі өткен кезде ғана тоқтатады. Қолданыстағы қаржылық міндеттеме 1 несие берушінің басқасымен айтарлықтай басқа шарттармен ауыстырылса немесе бар міндеттеменің шарттары елеулі түрде өзгертілсе, мұндай айырбастау немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тану ретінде қарастырылады. Тану тоқтатылған қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен төленген және төленуге жататын өтемақы арасындағы айырмашылық пайда мен залалда танылады.

Ақша қаражаты және олардың баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламалары кассадағы ақша қаражатын, бастапқы өтеу мерзімі үш ай немесе одан аз банктердегі ағымдағы шоттардағы шектеусіз қалдықтарды және бастапқы өтеу мерзімі үш айға дейінгі кері РЕПО келісімдері бойынша қарыздарды қамтиды. Ақша қаражаттары мен олардың баламалары, егер бар болса, күтілетін несиелік шығындарға арналған резервтерді шегере отырып ескеріледі.

Банктердегі қаражат

Өз қызметі барысында Топ банктерде пайдалануы шектеулі шоттарды ашады немесе түрлі кезеңдерге салымдарды орналастырады. Өтеу мерзімі белгіленген несие ұйымдарындағы қаражат бастапқыда әділ құн бойынша танылады, кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

бойынша бағаланады. Белгіленген өтеу мерзімі жоқтар бастапқы құны бойынша есепке алынады. Несие ұйымдарындағы қаражат күтілетін несиелік залал бойынша резервтерді шегере отырып ескеріледі.

Негізгі құралдар

Тауарларды немесе қызметтерді өндіруде немесе жеткізуде немесе әкімшілік мақсаттарда пайдалануға арналған ғимараттар қаржылық жағдай туралы есепте жинақталған өтемпұл мен құнсызданудан жинақталған залалдарды шегергендегі тарихи құны бойынша көрсетіледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Бұл активтер бойынша өтемпұл олардың мақсаты бойынша пайдалануға дайын болған кезде басталады. Ғимараттар бойынша өтемпұл тік желілік әдістің негізінде пайда немесе залалда танылады.

Құралдар мен өзге де негізгі құралдар жинақталған өтемпұл мен құнсызданудан болған жинақталған залалдарды шегергендегі өзіндік құны бойынша көрсетіледі. Өтемпұл негізгі құралдардың нақты құнын шығару үшін пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде қалдық құнын біркелкі шегеріп тастаумен есепке алынады.

Пайдалы қызмет ету мерзімі, баланстық құн және өтемпұлды есептеу әдісі әрбір есептік кезеңнің соңында талданады, бұл ретте барлық өзгерістер бағалауда келесі жылдық мөлшерлемелер бойынша салыстырмалы көрсеткіштерді қайта қарамастан көрсетіледі:

Көлік құралдары	10%
Кеңсе техникасы	20%
Серверлер және ақпарат қоймалары	20%
Басқа	10%

Жалға алынған мүліктің күрделі шығындары жалгерлік мерзімі ішінде амортизацияланады.

Негізгі құралдар объектісін есептен шығару активті одан әрі пайдаланудан болашақта экономикалық пайда күтпеген жағдайда тоқтатылады. Негізгі құралдар объектісін сатудан немесе өзге де шығудан туындайтын пайда немесе залал сату бағасы мен осы активтердің баланстық құны арасындағы айырма ретінде анықталады және пайда немесе залалда танылады.

Материалдық емес активтер

Жеке мәміле шеңберінде сатып алынған түпкілікті пайдалы қызмет мерзімі бар материалдық емес активтер жинақталған амортизация мен құнсызданудан жинақталған залалдарды шегергендегі өзіндік құны бойынша есепке алынады. Амортизация олардың пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде біркелкі әдіспен есепке алынады. Пайдалы қызмет ету мерзімі мен амортизациялық есептеу әдісі әрбір есептік кезеңнің соңында талданады, бұл ретте бағалалудағы барлық өзгерістер есептілікте салыстырмалы көрсеткіштерді қайта қарамастан көрсетіледі. Бөлек мәміле шеңберінде сатып алынған қызмет мерзімі анықталмаған материалдық емес активтер құнсызданудан жинақталған шығындар шегерілген нақты шығын бойынша есепке алынады. Материалдық емес активтер бойынша амортизацияның жылдық мөлшерлемелерін басшылық 10%-дан 100%-ға дейінгі аралықта қабылдады.

Материалдық емес активтерді есептен шығару

Материалдық емес активті есептен шығару кезінде немесе оны пайдаланудан немесе шығарудан болашақта экономикалық пайда күтпеген жағдайда тоқтатылады. Материалдық емес активті шығарудан түскен пайда немесе залал, бұл шығарудан түскен таза түсім мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық шығару кезіндегі пайдаға немесе шығынға қосылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Жалгерлік

Топ жалға алушы ретінде

Компания жалға алушы ретінде әрекет еткенде, жалгерлік шарттарын есепке алу құқық моделін қолдана отырып жүзеге асырылады:

- (а) Қаржылық жағдай туралы есепте пайдалану құқығы нысанындағы активтер мен жалгерлік бойынша міндеттемелерді таниды;
- (ә) Пайда немесе залал туралы есепте пайдалану құқығы нысанындағы активтер амортизациясын және жалгерлік міндеттемелері бойынша пайыздарды таниды;
- (б) Ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте негізгі бөлікті өтеуге (қаржы қызметінде ұсынылған) және пайыздарға (операциялық қызметте ұсынылған) бағытталған ақша қаражатының жалпы сомасын бөледі.

Пайдалану құқығы нысанындағы актив бастапқыда бастапқы құны бойынша бағаланады және кейіннен жалгерлік міндеттемесін кез келген қайта бағалау үшін түзетілген жинақталған амортизация мен құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі өзіндік құн бойынша бағаланады (белгілі 1 ерекшеліктердің болуымен). Жалгерлік бойынша міндеттемелер бастапқыда сол күні төленбеген жалгерлік төлемдерінің дисконтталған құны бойынша өлшенеді. Кейіннен жалгерлік бойынша міндеттеме пайыздар мен жалгерлік төлемдеріне, сондай-ақ жалгерліктегі өзгерістердің әсері, т.б. үшін түзетіледі.

Пайдалану құқығы моделі қысқа мерзімді жалгерлік (жалгерлік мерзімі 12 ай немесе одан аз), сондай ақ активтер құны төмен (планшет пен дербес компьютерлер, кеңсе жиназының шағын заттары мен телефондар секілді) шарттарға қолданылмайды. Мұндай жалгерлік бойынша жалгерлік төлемдері шығыс ретінде біркелкі танылады және пайда немесе залал туралы есепте «өзге де шығыстар» құрамында көрсетіледі.

Салық салу

Табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салық сомасын білдіреді.

Ағымдағы табыс салығы

Ағымдағы салықтың сомасы жыл ішіндегі салық салынатын пайдаға қарай анықталады. Салық салуға дейінгі пайда басқа жылдардағы салық салынатын немесе шегерілетін кірістер немесе шығыстар баптары мен ешқашан салық салынбайтын немесе шегерілмейтін баптарға байланысты пайда немесе залал туралы есепте көрсетілген таза пайдадан ерекшеленеді. Ағымдағы салық бойынша шығындар заңмен есепті кезеңнің соңына дейін енгізілген салық мөлшерлемесін пайдалана отырып есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған табыс салығы қаржылық есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық салынатын пайданы есептеу кезінде пайдаланылған тиісті салық деректері арасындағы уақыттық айырмашылықтар бойынша танылады. Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері әдетте барлық салық салынатын уақыттық айырмашылықтар үшін танылады. Кейінге қалдырылған салық активтері, әдетте, осы шегерілетін уақыттық айырмашылықтар пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайданың болуы ықтимал болатын дәрежеде барлық шегерілетін уақыттық айырмашылықтарды көрсетеді. Салық активтері мен міндеттемелер, егер уақытша айырмашылық салық салынатын пайдаға да, бухгалтерлік пайдаға да әсер етпейтін операциядағы активтер мен міндеттемелерді бастапқы танудан (бизнесі біріктіру мәмілелерінен басқа) туындаса, қаржылық есептілікте көрсетілмейді.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есепті кезеңнің соңында қайта қаралады және активтің толық немесе 1 бөлігін пайдалану үшін жеткілікті салық салынатын пайданың ықтималдылығы болса, бұдан әрі жоғары болып табылмайды.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен активтері есепті күнге заңмен бекітілген немесе іс жүзінде бекітілген дерлік салық салу мөлшерлемесін (сондай ақ салық заңнамасының ережелерін) пайдалана отырып есептеледі және болжанғандай салық активінің іске асырылу немесе міндеттемені өтеу кезеңінде күшінде болады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен активтерін бағалау Топ есепті кезеңнің соңындағы жағдайы бойынша оның активтері мен міндеттемелерінің теңгерімдік құнын өтеу немесе жабу тәсілдеріне қатысты салық салдарын көрсетеді.

Жылдағы ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы

Ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы, олар басқа жиынтық кірісте немесе тікелей капиталда танылатын баптарға жататын жағдайларды қоспағанда, пайдада немесе залалда танылады. Бұл жағдайда ағымдағы және кейінге қалдырылған салық тиісінше басқа жиынтық кірісте немесе тиісінше тікелей капиталда танылады.

Операциялық салықтар

Қазақстанда Топ қызметіне қатысты қолданылатын түрлі салықты есептеу және төлеу бойынша талаптар бар. Бұл салықтар пайда немесе залал туралы есепте операциялық шығыстардың құрамында көрсетіледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)**

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар және тәртіптелген қарыз

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар және тәртіптелген қарыз Топтың өтелмеген облигациялары немесе ағымдағы шоттар, клиенттер шоттары және несиелік мекемелер сияқты қағидаттарға сәйкес есепке алынатын басқа қарыздармен ұсынылған. Міндеттемелерді шығару құнын шегеріп тастағандағы алынған сомалар мен өтелетін сома арасындағы кез келген айырмашылық тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, қарыз алу кезеңіндегі пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте танылады.

РЕПО келісімдері және бағалы қағаздар бойынша РЕПО кері сатып алу келісімдері

Өз қызметінің барысында Компания сату және кері сатып алу келісімдерін (бұдан әрі-«РЕПО»), сондай ақ қаржылық активтерді сатып алу және кері сату шарттарын (бұдан әрі-«РЕПО кері сатып алу шарттары») жасайды. РЕПО және кері сатып алу РЕПО операцияларын Топ өтелімдікті басқару құралдарының бірі ретінде пайдаланады.

РЕПО мәмілелері дегеніміз 1 мезгілде айырбасталған ақшалай қаражатқа немесе басқа сыйақыға және пайыздарға тең сомаға қаржылық активтерді болашақта қайта сатып алу жөніндегі ілеспе міндеттемемен ақша қаражатына немесе басқа сыйақыға айырбас ретінде қаржы активін басқа тарапқа беру туралы келісім болып табылады. РЕПО шарттары бойынша операциялар есепте қаржыландыру операциялары ретінде көрсетіледі. РЕПО бойынша сатылған қаржылық активтер қаржылық есептілікте сақталады және осы шарттар бойынша алынған сыйақы РЕПО ретінде алынған активтер кепілімен қамтамасыз етілген депозит ретінде көрсетіледі.

Кері РЕПО шарттары бойынша сатып алынған активтер қаржылық есептілікте бағалы қағаздармен және басқа да активтермен қамтамасыз етілген депозитке орналастырылған қаражат ретінде көрсетіледі және ақша қаражаттары мен олардың баламалары немесе банктердегі қаражат ретінде жіктеледі.

Компания құнды қағаздар бойынша РЕПО шарттарын және бағалы қағаздармен қарыздар мәмілелерін жасайды, олар бойынша қалыпты нарық тәжірибесіне сәйкес қамтамасыз етуді алады немесе береді. Қазақстан Республикасындағы кері сатып алу операцияларының стандартты шарттарына сәйкес қамтамасыз етуді алушы мәміле бойынша есеп айырысу бойынша балама бағалы қағаздарды қайтарған жағдайда кепілді сатуға немесе қайта кепілге беруге құқылы.

Бағалы қағаздарды контрагенттерге беру, егер меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайдалар да ауысқан жағдайда ғана қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Клиенттердің ағымдағы шоттары мен депозиттері және несиелік мекемелердің қаражаттары

Ағымдағы шоттар мен клиенттерден түскен депозиттер және несиелік ұйымдарға тиесілі сомалар бастапқыда мәміле бойынша тікелей байланысты шығындарды шегеріп тастағандағы алынған сыйақының әділ құны бойынша танылады. Кейіннен алынған қаражат амортизацияланған құн бойынша есепке алынады және алынған таза сома мен өтеу кезіндегі сома арасындағы сәйкес айырма тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, қарыз алу мерзімі ішінде пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Егер Топ өз берешегін сатып алса, ол қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептен шығарылады және міндеттеменің баланстық құны мен операция бойынша төленген өтемақы арасындағы айырма пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепке қосылады.

Акционерлік капитал

Акционерлік капиталға салымдар енгізілген активтердің әділ құны бойынша танылады.

Қарапайым акциялар бойынша дивидендтер олар жарияланған кезеңдегі меншікті қаражаттың азаюы ретінде капиталда көрсетіледі. Есепті күннен кейін жарияланған дивидендтер 10 ХҚЕС (IAS 10) «*Есепті күннен кейінгі оқиғалар*» («ХҚЕС (IAS) 10») сәйкес есептік күннен кейінгі оқиға ретінде қарастырылады және олар туралы ақпарат тиісінше ашылады.

Зейнетақы және төлемдер бойынша өзге де міндеттемелер

Қомпаниядаа Қазақстан Республикасының мемлекеттік зейнетақы жүйесінен жұмыс берушінің ағымдағы жалпы жалақы төлемдерінен пайызбен есептелген ағымдағы жарналарды талап ететін зейнетақымен қамсыздандыру қосымша тәсімі жоқ. Мұндай шығындар тиісті жалақы жататын кезеңде көрсетіледі. Сонымен қатар, зейнетақымен қамтамасыз ету тәсімі және Топтың еңбек қызметін тоқтатқаннан кейін қызметкерлерге есептеуді талап ететін басқа да айтарлықтай сыйақылары жоқ.

Шартты міндеттемелер

Шартты міндеттемелер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылмайды, бірақ есеп айырысу бойынша ықтималды болмаса, шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылады. Шартты актив қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылмайды, бірақ экономикалық пайданың түсуі ықтимал болған кезде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылады.

Фидуциарлық қызмет

Компания өз клиенттеріне мүлкті сенімгерлік басқару қызметін көрсетеді. Компания сондай-ақ өз клиенттеріне депо шоттары бойынша бағалы қағаздармен операцияларды қамтитын депозитарлық қызметтерді көрсетеді. Қабылданған активтер мен сенімгерлік қызмет бойынша туындаған міндеттемелер Компанияның қаржылық есептілігіне енгізілмейді. Топосы қызмет бойынша операциялық тәуекелді өзіне қабылдайды, бірақ мұндай операцияларға байланысты несиелік және нарықтық тәуекелдерді Компанияның клиенттері көтереді. Сенімгерлікпен басқару қызметтерін көрсетуден түскен кірістер көрсетілген қызметті көрсету сәтінде танылады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Шетел валютасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау кезінде Топтың функционалдық валютасынан («шетелдік валюталар») басқа валюталардағы операциялар мәмілелер жасалған күнгі қолданыстағы валюта бағамдары бойынша көрсетіледі. Шетел валютасында көрсетілген ақша баптары есептілікті жасаған күнгі сәйкес келетін бағамдар бойынша қайта есептеледі. ПЗӘҚБ бойынша бағаланатын қаржылық активтер үшін бағамдық айырмашылықтар пайда немесе залал туралы есепте «шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайдада/(шығында)» танылады.

Шетел валютасында көрсетілген әділ құн бойынша есепке алынатын ақшалай емес баптар әділ құн анықталған күнгі қолданыстағы бағамдар бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасындағы тарихи құны бойынша бағаланатын ақшалай емес баптар қайта есептелмейді.

Валюта бағаманың згеруі нәижеінде ақша баптары бойынша бағамдық айырмашылықтар олар пайда болған кезеңдегі пайдада немесе шығында танылады.

Жыл аяғындағы қаржылық есептілікті жасау кезінде Топ пайдаланған валюта бағамдары төменде келтірілген:

	31 желтоқсан 2020 жыл	31 желтоқсан 2019 жыл
теңге/1 АҚШ доллары		420.91 382.59
Теңге/1 еуро		516.79 429
Теңге / 1 Ресей рублі		5.62 6.16
теңге/1 қырғыз сомы		5.09 5.49

3. Маңызды болжамдар және бағалаулардағы белгісіздік көздері

Компанияның есеп саясатын қолдану кезінде Топ басшылығы активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына қатысты басқа көздерден анық көрінбейтін пайымдаулар, бағалаулар мен жорамалдар жасауға міндетті. Бағалаулар мен байланысты жорамалдар тарихи тәжірибеге және маңызды деп саналатын басқа факторларға негізделген. Нақты нәтижелер осы бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін.

Бағалаулар мен негізгі жорамалдар тұрақты негізде қаралады. Бағалауларға түзетулер, егер қайта қарау тек осы кезеңге қатысты болса, бағалау қайта қаралған кезеңде немесе егер қайта қарау ағымдағы және болашақ кезеңдерге әсер етсе, қайта қарау кезеңінде және болашақ кезеңдерде танылады.

Бағалаудағы белгісіздіктің негізгі көздері

Келесі қаржылық жыл ішінде активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құнына елеулі түзетулер енгізуге алып келетін айтарлықтай ықтималдығы бар болашаққа қатысты негізгі болжамдар және есепті кезеңнің соңындағы бағалау белгісіздігінің басқа да негізгі көздері төменде келтірілген.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертүлер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Қаржы құралдарын бағалау

30-ескертпеде сипатталғандай, Топ қаржылық құралдардың кейбір түрлерінің әділ құнын бағалау үшін бақыланатын нарықтық күнге негізделмеген бастапқы мәліметтерді қамтитын бағалау әдістерін пайдаланады. 30-ескертпеде қаржы құралдарының әділ құнын анықтау кезінде пайдаланылатын негізгі жорамалдар туралы толық ақпарат, сондай-ақ осы жорамалдарға қатысты сезімталдықтың егжей-тегжейлі талдауы келтірілген.

Топ басшылығының пікірінше, таңдалған бағалау әдістері мен пайдаланылған жорамалдар қаржы құралдарының әділ құнын анықтау үшін орынды деп саналады.

Бизнес моделін бағалау

Қаржылық активтерді жіктеу және бағалау негізгі борыш пен пайыздарды төлеу нәтижелеріне және бизнес-модельді тестілеу нәтижелеріне байланысты. Топ пайдаланатын бизнес-модель белгілі 1 бизнес мақсатына жету үшін топтастырылған қаржы активтерінің қалай басқарылатынын көрсететін деңгейде анықталады. Бұл бағалау барлық тиісті дәлелдемелерді, соның ішінде активтердің тиімділігін бағалау және өлшеу процесіне қатысты пайымдауды пайдалануды қамтиды; активтердің тиімділігіне әсер ететін тәуекелдер және осы тәуекелдерді басқару үдерісі, сондай-ақ активтерді басқарушылардың еңбекақысын төлеу тетігін қамтиды.

Елеулі бухгалтерлік пайымдаулар

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай артуы

2-ескертпеде түсіндірілгендей, БНЗ шамасы 1-кезең активтері немесе 2-кезең немесе 3-кезең активтері үшін 12 ай шегіндегі күтілетін немесе 2 және 3 кезең активтері үшін барлық несиелік мерзімінің ішінде несиелік залалға тең бағалалу резервінің сомасында бағаланады. Несиелік тәуекел бастапқы танылғаннан кейін айтарлықтай өскен кезде актив 2-кезеңге өтеді. 9 ХҚЕС-те (IFRS) несиелік тәуекелдің елеулі артуының анықтамасы келтірілмейді. Жекелеген актив бойынша несиелік тәуекел өсуі елеулігін бағалау кезінде Компания негізделген және растала алатын сапалы және сандық болжалды ақпаратты ескереді.

Атап айтқанда, несиелік тәуекелдің бастапқы тану сәтінен бастап айтарлықтай өскенін бағалау кезінде келесі ақпарат ескеріледі:

- қаржы құралының сыртқы несиелік рейтингінің нақты немесе күтілетін айтарлықтай нашарлауы (бар болса);
- кәсіпкерлік, қаржылық немесе экономикалық жағдайларда борышкердің өзінің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай төмендеуіне әкелетін қолайсыз өзгерістердің болуы немесе болжануы;
- борышкердің өзінің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай төмендеуіне әкелетін борышкердің нормативтік, экономикалық немесе технологиялық ортасындағы нақты немесе күтілетін елеулі жағымсыз өзгерістер.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Ұқсас несиелік тәуекел сипаттамалары бар активтер топтарын анықтау

Активтер тобы үшін БНЗ өлшенетін болса, қаржы құралдары тәуекелдің жалпы сипаттамалары негізінде топтастырылады. Топ несиелік тәуекел сипаттамаларының ұқсастығын растау үшін тұрақты негізде мониторинг жүргізеді. Бұл несиелік тәуекел сипаттамалары өзгерген кезде активтердің дұрыс топтастырылуын қамтамасыз ету үшін қажет. Бұл жаңа портфельдерді құруға немесе активтерді тиісті активтер тобына қатысты несиелік тәуекелдің ұқсас сипаттамаларын тиімдірек көрсететін қолданыстағы портфельге ауыстыруға әк50і мүмкін. Портфельдерді қайта сегменттеу және портфельдер арасындағы активтерді аудару несиелік тәуекелдің айтарлықтай жоғарылауы болған жағдайда (немесе мұндай елеулі өсу кері қайтарылған жағдайда) жиі орын алады. Нәтижесінде активтер несиелік шығындар негізінде бағаланатын портфельден шығарылады, өмір бойы күтілетін несиелік залалдар негізінде бағаланатын портфельге 12 ай ішінде күтіледі және керісінше. Аударымдар портфельдердің ішінде де мүмкін болады, олар кейін бірдей негізде өлшенеді (12 ай ішінде немесе несиенің қолданылу мерзімі ішінде күтілетін несиелік шығындар), бірақ портфельдің несиелік тәуекелі өзгерген сайын БНЗ сомасы өзгереді.

БНЗ шамасы ұжымдық түрде бағаланатын жағдайда, қаржылық құралдар жалпы тәуекел сипаттамалары негізінде топтастырылады, мысалы:

- құрал түрі;
- несиелік рейтинг;
- бастапқы тану күні;
- қалған өтеу мерзімі.

Дефолт ықтималдығы

Дефолт ықтималдығы БНЗ өлшеуінің негізгі кіріс параметрі болып табылады. Дефолт ықтималдығы – бұл есептелуі тарихи деректерді, болжамдар мен болашақ жағдайлардың күтулерін қамтитын берілген уақыт горизонты бойынша бағалау. Ол белгілі 1 уақыт кезеңі ретінде бағаланады. Есептеу статистикалық рейтинг үлгілерін пайдалануға негізделген, ал бағалау контрагенттер мен тәуекелдердің әртүрлі санаттарына бейімделген құралдарды қолдану арқылы жүзеге асырылады. Бұл статистикалық модельдер нарықтық деректерге (қол жетімді болған кезде), сондай-ақ сандық және сапалық факторларды ескеретін ішкі деректерге негізделген. Дефолт ықтималдығы шарт бойынша өтеу мерзімі мен күтілетін алдын ала төлем мөлшерлемесін ескере отырып бағаланады. Бағалау болашақ жағдайларға түзетілген ағымдағы шарттар негізінде жүзеге асырылады,

Дефолт жағдайындағы шығындар

Дефолт жағдайындағы залал дефолттан болатын шығынды бағалауды білдіреді. Ол шарт бойынша төленуі тиіс ақша ағындары мен несиенің берушінің кепілді қамтамасыз етуден түсетін ақша ағындарын және несиені интегралды жақсартуларды ескере отырып алуды күтетін ақша ағындары арасындағы айырмашылыққа негізделген.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

4. Жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолдану

Ағымдағы жылы күшіне енген жаңа және түзетілген ХҚЕС

2020 жылғы 1 қаңтарында Топ 1ҚХЕС (IAS) және «Маңыздылықтың анықтамасы» 8 ҚХЕС (IAS), «Бизнестің анықтамасы» 3 ҚХЕС (IAS) түзетулерді және ХҚЕС стандарттарындағы тұжырымдамалық негіздерге сілтемелерге түзетулерді енгізді.

1 ҚХЕС (IAS) және 8 ХҚЕС (IAS) түзетулер материалдың анықтамасын түсіндіреді және Тұжырымдамалық негізде пайдаланылатын материалдың анықтамасын ХҚЕС анықтамасына сәйкес келтіреді. Түзетулер 2020 жылғы 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді.

3 ХҚЕС (IFRS) түзетулер қаржылық есептілікті дайындаушыға операцияны бизнесті біріктіру немесе активтерді сатып алу ретінде қарастыру қажеттігін анықтауға көмектесу үшін бизнес анықтамасын түсіндіреді. Түсіндірулер 2020 жылғы 1 қаңтарынан кейінгі бизнесті біріктіруге қатысты.

Түзетулерді енгізу Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

Жаңа және қайта қаралған, шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген ХҚЕС

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік бекітілген кезде Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген келесі жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолданбаған:

1 ХҚЕС(IFRS) түзетулер (2010-2012 жылдар аралығындағы ХҚЕС(IFRS) жыл сайынғы жақсартуларды әзірлеу жобасының бөлігі ретінде).	«Міндеттемелердің қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді болып жіктелуі» «Есептік саясат, бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер мен қателер»	2023 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын кезеңдерге жарамды.
1 ХҚЕС (IAS) түзетулері және 2ХҚЕС (IFRS) практикалық ұсынымдар	Маңызды ережелерді ашып көрсету	2023 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын кезеңдерге жарамды.
ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IAC)39, ХҚЕС (IFRS) 7, 4ХҚЕС(IFRS), 16 ХҚЕС(IFRS) түзетулер) 3ХҚЕС (IFRS) түзетулер	«Базалық пайыздық мөлшерлемені реформалау – 2 кезең»	2023 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын кезеңдерге жарамды.
16 ХҚЕС (IAS) түзетулер	«Бизнесті біріктіру» - «Тұжырымдамалық негізге сілтеме»	
37 ХҚЕС(IAC) түзетулер	«Негізгі құралдар» - «Болжалды пайдалануға дейінгі түсім» «Резервтер, шартты міндеттемелер және шартты активтер» - «Тиімсіз шарттар - келісім-шартты орындау құны» «Инвестор мен оның қауымдасқан немесе бірлескен ұйымы арасындағы мәмілелерде активтерді сату немесе жарна жасау»	2021 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын кезеңдерге жарамды.
10 ХҚЕС(IFRS) және 28ХҚЕС (IAS) түзетулер	ХҚЕС жыл сайын жақсартулар, 2018-2020 жж цикл	2022 жылдың 1 қаңтарынан басталатын кезеңдер үшін жарамды 2022 жылдың 1 қаңтарынан басталатын кезеңдер үшін жарамды

Топ жоғарыда аталған стандарттарды қолдану Топтың келесі кезеңдерде шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етеді деп күтпейді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

5. Таза пайыздық кіріс/(шығын)

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайыздық кірістер:		
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	2,787,007	1,108,035
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілген қаржы активтері	752,687	285,743
Пайыздық кірістер жиыны	3,608,102	1,393,778
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілген қаржылық міндеттемелер бойынша пайыздық шығындар:		
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	(2,443,543)	(2,877,667)
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	(404,401)	(679,049)
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	(162,825)	(243,106)
Пайыздық шығын жиыны	(2,992,378)	(3,799,822)
Таза пайыздық кіріс/(шығын)	509,316	(2,406,044)

6. Комиссия қызметтері бойынша кірістер мен шығыстар

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Қызметтер және комиссия бойынша қызметтер:		
Андеррайтинг бойынша қызметтер	2,291,850	282,003
Брокерлік қызметтер	2,112,427	877,403
Акциялар белгілемелерін қолдау бойынша қызметтер	84,654	68,394
Банк қызметтері	36,303	
Активтерді басқару бойынша қызметтер	21,201	8,365
Кеңес беру қызметтері	11,459	
Басқа	-	694
Қызметтер мен комиссия бойынша кірістер жиыны	4,521,591	1,236,859
Қызметтер мен комиссияның төмендегілер бойынша шығыны:		
Биржа қызметтері	(169,519)	(80,806)
Орталық депозитарий қызметтері	(47,592)	(41,155)
Өзге де кәсіби қызметтер	(45,782)	(29,235)
Кастодиан қызметтері	(37,463)	(119,749)
Қызметтер мен комиссия бойынша шығындар жиыны	(300,356)	(270,945)

Андеррайтинг қызметтерінен алынған комиссиялық кірістер 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылмен салыстырғанда андеррайтингтік операциялар санының өсуіне байланысты 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде айтарлықтай өсті. Брокерлік қызметтен түскен кірістің өсуі 2020 жылы нарықтың күшті өсуі нәтижесінде сауда-саттық көлемінің және клиент белсенділігінің айтарлықтай өсуіне байланысты болды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(мың қазақстандық теңгемен)

7. Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінен таза кіріс

	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Сауда-саттық бағалы қағаздар бойынша іске асырылған пайда	6,471,112	6,746,625
Туынды құралдар бойынша іске асырылған пайда	32,759	-
Саудадағы бағалы қағаздар бойынша іске асырылмаған залал	(1,868,971)	(930,594)
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерден түскен таза кіріс жиыны	4,634,900	5,816,031

8. Шетел валютасымен операциялар бойынша таза кіріс/(шығын)

	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Бағамдық айырмашылықтар, нетто	419,970	(70,437)
Шетел валютасын сатып алу және сату	52,113	(23,850)
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза кіріс/(шығын) жиыны	471,946	(94,287)

Шетел валютасында көрсетілген қаржылық активтер мен міндеттемелерді қайта бағалаудан таза өткізілген және іске асырылмаған кірістерді/(шығын) таза аударымдағы айырмашылықтарды қамтиды.

9. Дивидендтер бойынша кіріс

	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлестік құралдар бойынша дивидендік кіріс:		
Қазақстандық корпорациялардың үлестік бағалы қағаздары	910,898	1,201,842
Шетелдік ұйымдардың үлестік бағалы қағаздары	5,896	8,242
Басқа	707	1,290
Дивидендтердің жалпы кірісі	918,167	1,211,374

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

10. Операциялық шығындар

	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Жалақы және сыйақылар	1,950,371	2,256,933
Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің өтемпұлы	459,768	582,878
Жарнамалық шығындар	275,081	361,480
Табыс салығынан басқа салықтар	190,778	228,263
Тозу және өтемпұл	161,323	156,924
Коммуналдық қызмет	115,862	137,724
Байланыс	113,800	92,716
Кәсіби қызметтер	96,299	145,301
Бағдарламалық қамтамасыз етуді қолдау	48,013	118,274
Іссапар шығыстары	40,386	161,630
Операциялық жалгерлік	29,029	19,337
Өкілдік шығындар	22,586	33,027
Жөндеу жұмыстары	16,848	27,394
Демеушілік	15,967	106,924
Қорларды есептен шығару	15,963	14,401
Көлік қызметтері	14,388	7,822
Өзге де шығындар	69,087	122,366
Операциялық шығындар жиыны	3,635,549	4,573,394

11. Пайдаға салынатын салық

Топ ағымдағы кезең үшін табыс салығы бойынша есеп айырысуларды Топ өз қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының салық заңнамасының талаптарына сәйкес жүргізілген салықтық есепке алу деректері негізінде жасайды, бұл ХҚЕС-тен өзгеше болуы мүмкін.

Шығыстардың жекелеген түрлері салық салу мақсатында шегерілмейтіндіктен, сондай-ақ салық салынбайтын кірістердің болуына байланысты Топта белгілі 1 тұрақты салық айырмашылықтары бар.

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсаттары үшін активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен салық салу мақсатында анықталған сома арасындағы уақытша айырмашылықтардың таза салық әсерін білдіреді. 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы уақытша айырмашылықтар, ең алдымен, кірістер мен шығыстарды есепке алудың әртүрлі әдістеріне/уақыттарына, сондай-ақ белгілі 1 активтердің бухгалтерлік және салықтық құнындағы айырмашылықтардан туындайтын уақытша айырмашылықтарға қатысты.

Салық шығыстары мен бухгалтерлік пайда арасындағы өзара байланысты талдау кезінде төменде көрсетілген салық мөлшерлемесі осы юрисдикциядағы салық заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасындағы заңды тұлғалар салық салынатын табыс бойынша төлеуге жататын 20%-ды құрайды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін (Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы уақытша айырмашылықтардың салықтық әсері төмендегідей берілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Шегерілетін уақытша айырмашылықтар:		
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	924,791	2,063,728
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	221,105	200,929
Шегерілетін уақытша айырмашылықтар жиыны	1,145,896	2,264,657
Салық салынатын уақытша айырмашылықтар:		
Тәртіптелген қарыз		
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(637,763)	(80,800)
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	(65,978)	(1,785,810)
Жалпы салық салынатын уақытша айырмашылықтар	(703,741)	(1,866,610)
Таза шегерілетін уақытша айырмашылықтар	442,155	398,047
Белгіленген мөлшерлеме бойынша таза шегерілетін уақытша айырмашылықтар (20%)	88,431 (88,431)	79,609 (79,609)
Белгіленген мөлшерлеме бойынша кейінге қалдырылған таза салық міндеттемесі (20%)	-	-

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша түзетілген жылдық жиынтық кіріс шегерімдерден асып кеткендіктен, көшірілген салық залалдары теңгені құрады. Топ Қазақстан Республикасының Салық кодексіне сәйкес салық салынатын табысты азайту құқығын пайдаланды, бұл жағдайда төмендеу сомасы салық салынатын табыстан асып түсті, нәтижесінде Топ 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша корпоративтік табыс салығын төлеу үшін жауапкершілікте болмады.

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы салық шығыстары мен бухгалтерлік пайданың арақатынасы келесідей берілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл
Табыс салығына дейінгі пайда	6,700,898	915,699
20% белгіленген салық ставкасы бойынша салық	1,340,180	183,140
Мемлекеттік және басқа бағалы қағаздардан салық салынбайтын кіріс	(1,331,358)	(103,898)
Мойындалмаған кейінге қалдырылған салық активтерінің өзгеруі	(8,822)	(79,242)
Пайда немесе залалда көрсетілген табыс салығы	-	-
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	-	-
Кейінге қалдырылған табыс салығы	-	-
Пайда немесе залалда көрсетілген табыс салығы	-	-

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

12. Акцияға шаққандағы пайда

Акцияға шаққандағы негізгі және таратылған пайданы есептеу үшін пайдаланылатын қарапайым акциялар кірісінің көрсеткіштері мен орташа алынған саны төменде келтірілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Топ акционерлеріне тиесілі жыл ішіндегі таза пайда	6,700,898	915,699
Акцияға шаққандағы негізгі және таратылған пайданы анықтау мақсатында жай акциялардың орташа алынған саны	6,807,526	6,704,907
Акцияға шаққандағы негізгі және таратылған пайда жиыны	0.98	0.14

Листинглік компаниялар үшін ҚҚБ ережелеріне сәйкес 2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1 акция сыныбына 1 акцияның баланстық құны төмендегідей ашылады:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	73,996,183	56,736,980
Минус: Материалдық емес активтер	(12,509)	(19,695)
Минус: Міндеттемелер жиыны	(31,100,505)	(30,720,575)
Таза активтер жиыны (ҚҚБ ережелері негізінде есептеледі, ХҚЕС бойынша есептелетін көрсеткіш болып табылмайды)	42,883,169	25 996 710
Айналымдағы акциялар (27-ескертпе)	7,100,320	6,704,907
Бір акцияның баланстық құны, теңгемен (ҚҚБ ережелері негізінде есептеледі, ХҚЕС бойынша есептелетін көрсеткіш болып табылмайды)	6,039.61	3,877.27

13. Ақша қаражаттары және олардың баламалары

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Биржалардағы ағымдағы шоттар	887,166	202,092
Ағымдағы банктік шоттар	615,530	373,134
РЕПО кері сатып алу келісімдері бойынша берілген несиелер	110,979	6,301,454
Орталық депозитарийдегі ағымдағы шоттар	69,312	1,080,473
Минус – күтілетін несиелік шығындарға арналған резерв	(53)	(17)
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының жалпы сомасы	1,682,934	7,957,136

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы банктік шоттар мен қысқа мерзімді депозиттер бастапқы танудан бері несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуіне байланысты 1-кезеңге жатқызылды.

2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін пайда мен залал туралы жеке есепте көрсетілген ақша қаражаты мен ақша қаражатының баламалары бойынша кредиттік шығындар бойынша шығыстар 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 37 мың теңгені құрады, кредиттік шығындар бойынша шығыстарды өтеу 194 мың теңгені құрады. 2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде банктерден алынатын қарыздар бойынша күтілетін кредиттік шығын 19 мың теңгені құрады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қамтамасыз ету ретінде алынған активтердің әділ құны және РЕПО кері сатып алу келісімдерінің баланстық құны:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	
	Кепілдік затының әділ құны	Несиенің баланстық құны
Қазақстандық корпорациялардың үлестік бағалы қағаздары	122,236	108,338
Шетелдік ұйымдардың үлестік бағалы қағаздары	2,639	2,641
Барлығы	124,875	110,979

	2019 жылғы 31 желтоқсан	
	Кепілдік затының әділ құны	Несиенің баланстық құны
Қазақстандық корпорациялардың облигациялары	5,803,206	5,765,367
Қазақстандық корпорациялардың үлестік бағалы қағаздары	515,332	500,000
Шетелдік ұйымдардың үлестік бағалы қағаздары	26,080	26,075
Шетелдік ұйымдардың қарыздық бағалы қағаздары	11,958	10,012
Барлығы	6,356,576	6,301,454

2020 және 2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша РЕПО РЕПО келісімдері тиісінше 2021 және 2020 жылдың қаңтар-ақпан айларында өтеу мерзімі аяқталатын нөл теңге және 9 525 мың теңге есептелген пайыздарды қамтиды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

14. Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Қазақстандық корпорациялардың облигациялары	33,520,851	10,427,623
Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары	30,066,000	4,278,805
Қазақстандық корпорациялардың үлестік бағалы қағаздары	10,328,499	20,841,704
Шетелдік ұйымдардың облигациялары	3,769,454	566,469
Инвестициялық пай қоры	773,211	76,958
Шетелдік ұйымдардың үлестік бағалы қағаздары	525,128	397,019
ҚРҰБ ноталары	-	1,533,657
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын жалпы қаржылық активтер	78,983,143	38,122,235

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері тиісінше 805,268 мың теңге және 297,106 мың теңге есептелген пайызды қамтиды.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жеке капиталының жалпы көлемінен 10%-дан асатын бағалы қағаздары жоқ (2019 жылғы 31 желтоқсанда: жалпы сомасы 22 744 871 мың теңгені құрайтын үш ұйым шығарған бағалы қағаздар).

6. Еншілес компанияларға инвестициялар

Еншілес кәсіпорын	Қатысу бөлігі, %		Мемлекет	Сала
	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан		
«Банк Фридом Финанс Казахстан» АҚ	100		- Қазақстан	Банк
	2020 жылғы 31 желтоқсан			2019 жылғы 31 желтоқсан
«Банк Фридом Финанс Казахстан» АҚ			17,579,431	-
			17,579,431	-

2020 жылғы 28 желтоқсанда Компания Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінен рұқсат алғаннан кейін, байланысты емес үшінші тұлғадан «Bank Freedom Finance Kazakhstan» АҚ-ты (бұрынғы «Bank Kassa Nova» АҚ) сатып алды. Бухгалтерлік есеп мақсатында 2020 жылдың 25 желтоқсанында Компания «Bank Freedom Finance Kazakhstan» АҚ жай акцияларын сатып алу арқылы ұйымды бақылауға алды. Сатып алу құнына орналастырылған 17 198 644 мың теңге сомасындағы жай акциялар бойынша төленген сыйақы және 1 040 000 мың теңгенің орналастырылған артықшылықты акциялары үшін төленген сыйақы қосылды. Мәміле шеңберінде Компания орналастырылған жай акциялардың 100% және орналастырылған артықшылықты акциялардың 100% сатып алды.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

15. Негізгі құралдар және материалдық емес активтер

	Материалдық емес активтер		Көлік	Жиһаз	Жабдық	Жалгерлік мүліккер күрделі салымдар	Серверлер және ақпарат қоймалары	Басқа	Барлығы
	Жер және ғимараттар								
Бастапқы құны бойынша									
2018 жылғы 31 желтоқсаны	68,226	10,570	313,116	133,604	162,200	14,174	99,934	801,824	68,226
Сатып алулар	951	16,210	17,570	79,40	118,252	3,933	31,808	268,128	951
Шығару	-	-	(390)	(3)	-	-	(34)	(427)	-
2019 жылғы 31 желтоқсан	69,177	26,780	330,296	213,005	280,452	18,107	131,708	1,069,525	69,177
Сатып алулар	1,786	-	11,186	49,49	•	21,175	1,847	85,486	1,786
Шығару	-	-	(248)	(736)	-	-	(61)	(1,045)	-
2020 жылғы 31 желтоқсан	70,963	26,780	341,234	261,761	280,452	39,282	133,494	1,153,966	70,963
Жинақталған өтемпұл									
2018 жылғы 31 желтоқсаны)	(37,617)	-	(37,325) 1)	(36,80	(14,422)	(3,372)	(17,259)	(146,796)	(37,617)
Жылдық төлемдер	(11,865)	(1,402)	(32,567)	(37,35	(59,397)	(3,410)	(10,932)	(156,924)	(11,865)
Шығару кезінде жойылған	-	-	390	-	-	-	29	419	-
2019 жылғы 31 желтоқсан)	(49,482)	(1,402)	(69,502)	(74,15	(73,819)	(6,782)	(28,162)	(303,301)	(49,482)
Жылдық төлемдер	(8,972)	(2,678)	(30,221)	(53,35	(41,764)	(9,550)	(14,780)	(161,323)	(8,972)
Шығару кезінде жойылған	-	-	208	70	-	-	52	966	-
2020 жылғы 31 желтоқсан)	(58,454)	(4,080)	(99,515)	(126,80	(115,583)	(16,332)	(42,890)	(463,658)	(58,454)
Таза баланстық құн									
2020 жылғы 31 желтоқсан	12,509	22,700	241,719	134,957	164,869	22,950	90,604	690,308	12,509
2019 жылғы 31 желтоқсан	19,695	25,378	260,794	138,853	206,633	11,325	103,546	766,224	19,695

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша материалдық емес активтер бағдарламалық құралдан тұрады.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

16. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер		Ғимарат
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер		
Бастапқы құны бойынша		
2019 жылғы 1 қаңтарындағы жағдай бойынша		-
16 ХҚЕС(IFRS) қолдану кезінде Пайдалану құқығы нысанындағы активтерді тану		2,156,654
Түсімдер		2,368,688
Шығару		293,825
2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша		1,556,108
Түсімдер		2,156,654
Бизнесті біріктіру кезіндегі түсімдер		2,368,688
шығару		293,825
2020 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша		1,556,108
Жинақталған амортизация		
2019 жылғы 1 қаңтарындағы жағдай бойынша		-
Жылдық төлемдер		(582,878)
2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша		(582,878)
Жылдық төлемдер		(459,768)
Шығару кезінде жойылған		124,301
2020 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша		(918,345)
Баланстық құны		
2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша		1,785,810
2020 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша		637,763

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топ 982,104 мың теңге жалпы сомасындағы пайдалану құқығы активіне әсер еткен, сондай-ақ жалпы сомасы 1,780,939 мың теңге Жалгерлік міндеттемелерне әсер еткен кейбір кеңсе үй-жайларын жалдау шарттарын мерзімінен бұрын бұзды.

Топ ғимараттарды орташа жалдау мерзімі 3 жылға жалға алады.

Жалгерлік бойынша міндеттемелерді өтеу мерзімінің талдауы 22-ескертпеде берілген.

2020 жылғы 2019 жылғы

31 желтоқсан 31 желтоқсан

Пайда немесе залалда танылған сомалар

Пайдалану құқығы нысанындағы активтерге амортизациялық шығындар	461,48	5582,878
Жалгерлік бойынша міндеттемелер бойынша пайыздық шығыстар	162,825	243.106

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

17. Дебиторлық берешек

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дебиторлық берешек мыналардан тұрды:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Брокерлік қызметтер	1,344,723	382,473
Ұзақ мерзімді бөліп төлеуге дебиторлық берешек	184,181	-
Андеррайтинг бойынша қызметтер	40,000	-
Облигациялардың белгілемелерін қолдау қызметтері	25,223	21,290
Бағалы қағаздарды сату	1	7,672,776
Басқа	24,347	17,951
	1,618,475	8,094,490
Минус: Күтілетін несиелік шығындар резерві	(733,415)	(243,702)
Дебиторлық берешек жиыны	885,060	7,850,788

Топ тарихи және статистикалық деректерге негізделген резервтік матрицаларды пайдалана отырып, брокерлік, андеррайтингтік және облигациялар бағасын қолдау қызметтерінен дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік залалдар резервін жүйелі түрде есептейді. Топ құнсыздандудың жалпы үлгісін пайдалана отырып, ұзақ мерзімді төлемдер бойынша дебиторлық берешек және бағалы қағаздарды сату бойынша күтілетін несиелік залалдарға резервті бағалайды.

Күтілетін несиелік залалдар бойынша резервтердің қозғалысы келесідей көрсетіледі:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Жыл басына	(243,702)	(254,069)
Қосымша резервтерді қалыптастыру	(680,578)	(224,851)
Резервтерді қалпына келтіру	185,113	232,998
Дебиторлық берешекті есептен шығару	5,752	2,220
Жылдың соңында	(733,415)	(243,702)

Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте танылатын дебиторлық берешек бойынша несиелік залалдар бойынша шығыс 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 495,460 мың теңгені құрады, 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін несиелік залал бойынша шығыстарды өтеу 8,224 мың теңгені құрады.

18. Өзге активтер

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Басқа қаржылық емес активтер:		
Алдын ала төлемдер	200,053	240,218
Табыс салығынан басқа салықтар	1,105	963
Сақтандыру сыйлықақылары	547	1,674
Басқа	590	11,357
Итого прочие активы	202,295	254,212

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
 2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
 (Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

19. Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ долларымен индекстелген теңгелік облигациялар	4,385,787	6,182,140
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардың жиыны	4,385,787	6,182,140

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес 4,385,787 мың теңге және 6,182,140 мың теңге сомасында шығарылған облигациялары болды. 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған борыштық бағалы қағаздардың бекітілген купонның 8,0% жылдық мөлшерлемесі бар. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған борыштық бағалы қағаздарды өтеу күні 2021 жылдың мамыры (2019 жылғы 31 желтоқсаны: 2020 жылғы шілдесі және 2021 жылдың мамыры).

Шығарылатын борыштық бағалы қағаздар бастапқыда тікелей мәміле бойынша шығындарды шегеріп тастағандағы алынған сыйақының әділ құны бойынша танылады. 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған борыштық бағалы қағаздарға тиісінше 29 780 мың теңге және 24 803 мың теңге есептелген сыйақы енгізілді.

2020 жылғы 2 шілдесінде Топ баланстық құны 2 693 107 мың теңге болатын бұрын шығарылған теңгелік облигацияларды, оның ішінде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы 1 210 мың теңге есептелген сыйақыны өтеді.

Қаржылық қызметтен туындайтын міндеттемелердің қозғалысы

Төмендегі кестеде ақша ағындарына байланысты өзгерістерді және ақша ағындарына байланысты емес өзгерістерді қоса алғанда, қаржылық қызмет нәтижесінде Топтың міндеттемелеріндегі өзгерістер көрсетілген.

Қаржылық қызметтен туындайтын міндеттемелер Топтың ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте қаржылық қызметтен түсетін ақша ағындары ретінде топтастырылған немесе жіктелетін міндеттемелер болып табылады.

	Ақшалай емес өзгерістер			Бағам айырмашылығы	Есептелген сыйақының өзгеруі	2020 жылғы 31 желтоқсан
	2019 жылғы 31 желтоқсан	Борыштық бағалы қағаздарды шығарудан түсетін түсімдер	Шығарылған қарыздық бағалы қағаздарды сатып алу			
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	6,182,140	310,618	(2,705,268)	593,382	4,915	4,385,787
	Ақшалай емес өзгерістер			Бағам айырмашылығы	Есептелген сыйақылардағы өзгеріс	2020 жылғы 31 желтоқсан
	2019 жылғы 31 желтоқсан	Бағалы қағаздарды шығарудан түсетін түсімдер	Шығарылған қарыздық бағалы қағаздарды тып алу			
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	10,223,404	747,359	(4,555,746)	(90,213)	(142,664)	6,182,140

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

20. Жалгерлік бойынша міндеттемелер

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Өтеу мерзіміні талдау:		
1- жыл	480,041	787.766
2- жыл	436,228	732.148
3-жыл	124,556	700.519
4- жыл	4,649	199.784
5- жыл	-	21.208
Мынаны шегергенде: алынбаған пайыз	(120,683)	(377 697)
Жалдау бойынша МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	924,791	2 063 728
Міндеттеме мерзімінің түрі:		
Қысқа мерзімді	397,971	608.167
Ұзақ мерзімді	526,820	1 455 561
Жалдау бойынша МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	924,791	2 063 728

Топ өзінің жалгерлік міндеттемелеріне қатысты айтарлықтай өтімділік тәуекеліне ұшырамайды. Жалгерлік бойынша міндеттемелер Топтың қазынашылық функциясы аясында бақыланады.

Ақшалай емес өзгерістер

	Бизнесті				
	2019 жылғы 31 желтоқсан		біріктіру кезіндегі түсімдер		Өзге де 2020 жылғы өзгерістер 31 желтоқсан
	Төлемдер	Түсімдер	Төлемдер	Түсімдер	шығарулар
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	2,063,728				
	(613,305)	747,666	(1,780,939)	507,641	924,791

Ақшалай емес өзгерістер

	2018 жылғы 31 желтоқсан		Төлемдер		Түсімдер	Өзге де өзгерістер	2019 жылғы 31 желтоқсан
	Төлемдер	Түсімдер	Төлемдер	Түсімдер	Төлемдер	Түсімдер	Төлемдер
Жалгерлік бойынша міндеттемелер			(711,838)	3,075,312	(299,746)		2,063,728

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

21. РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қамтамасыз ету ретінде кепілге берілген активтердің әділ құны және РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелердің баланстық құны төмендеіні құрады:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	
	Қамтамасыз етудің әділ құны	Несиелердің баланстық құны
Қазақстандық корпорациялардың облигациялары	12,546,323	12,551,726
Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары	9,776,130	9,772,622
Қазақстандық корпорациялардың үлестік бағалы қағаздары	1,964,176	1,944,409
Шетел мемлекеттерінің облигациялары	1,251,834	1,158,292
РЕПО келісімдері бойынша жиынтық міндеттемелер	25,538,463	25,427,049

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

	2019 жылғы 31 желтоқсан	
	Қамтамасыз етудің әділ құны	Несиелердің баланстық құны
Қазақстандық корпорациялардың үлестік бағалы қағаздары	12,891,494	9,646,462
Қазақстандық корпорациялардың облигациялары	9,103,112	6,884,705
Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары	4,175,415	3,989,364
ҚРҰБ ескертпелер	1,517,416	1,471,643
РЕПО келісімдері бойынша жиынтық міндеттемелер	27,687,437	21,992,174

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер 10.819 мың теңге және 53.973 мың теңге сомасында есептелген сыйақыны қамтиды және келісімдердің өтеу күні тиісінше 2020 ж. және 2019 ж. қаңтарында болады.

22. Кредиторская задолженность

	31 декабря 2020 года	31 декабря 2019 года
Задолженность поставщикам товаров и услуг	113,460	55,692
Задолженность при покупке ценных бумаг	-	41,209
Задолженность по купонам	-	108,123
Прочее	3,735	948
Итого кредиторская задолженность	117,195	205,972

23. Прочие обязательства

	31 декабря 2020 года	31 декабря 2019 года
Өзге қаржылық міндеттемелер:		
Өзге несиелік міндеттемелер	3,323	5,058
	3,323	5,058
Өзге қаржылық емес міндеттемелер:		
Резервы по неиспользованным отпускам	221,105	200,929
Расчеты по налогам, кроме налога на прибыль	13,302	34,473
Обязательства по пенсионным выплатам	6,979	18,176
Авансы полученные	974	17,925
Итого прочие обязательства	245,683	276,561

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

24. Акционерлік капитал

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығаруға рұқсат етілген және шығарылған акционерлік капиталға жалпы құны 25 879 475 мың теңгені құрайтын 7 100 320 жай акция кіреді (2019 жылғы 31 желтоқсан: шығаруға рұқсат етілген және шығарылған акционерлік капиталға жалпы құны 6 704 907, жалпы құны 6 704 907 жай акция кіреді) 25 701 110 мың теңге).

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде дивидендтер жарияланған немесе төленген жоқ.

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топ акционері жалпы сомасы 10 178 375 мың теңгені (395 413 жай акция) ақшалай қаражат енгізу арқылы жарғылық капиталды ұлғайту туралы шешім қабылдады.

2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде жарғылық капиталдың ұлғаюы орын алған жоқ.

25. Шартты қаржылық міндеттемелер

Күрделі шығындар бойынша міндеттемелер

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың күрделі қаржы жұмсау бойынша елеулі міндеттемелері болған жоқ.

Операциялық жалгерлік шарттар бойынша міндеттемелер

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, Топ жалға алушы болып табылатын кеңсе жайын жоюға жатпайтын операциялық жалдау шарттарына қатысты болашақтағы ең төменгі жалдау төлемдері төмендегідей ұсынылады:

Келісімшарттық міндеттемелер	1 жылға дейін	1-3 жыл	3-5 жыл	Барлығы
Операциялық кеңсені жалға алу	3,168	-	-	3,168
жалпы	3,168	-	-	3,168

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ жалға алушы болып табылатын кеңсе жайларын жоюға жатпайтын операциялық жалдау шарттарына қатысты болашақтағы ең төменгі жалдау төлемдері төмендегідей ұсынылады:

Келісімшарттық міндеттемелер	1 жылға дейін	1-3 жыл	3-5 жыл	Барлығы
Кеңсенің операциялық жалгерлігі	1,760	-	-	1,760
БАРЛЫҒЫ	1,760	-	-	1,760

Сот талап арыздары

Кәдімгі қызмет барысында клиенттер Топқа қарсы наразылықтар қояды. Басшылық тұтынушылардың шағымдары нәтижесінде айтарлықтай шығын болмайды деп есептейді және тиісінше, шоғырландырылған қаржылық есепте айтарлықтай залал туындаған жоқ.

Салық салу

Қазақстандық коммерциялық және, атап айтқанда, салық заңнамасында бірнеше түсіндірме болуы мүмкін нормалардың болуына байланысты, сондай-ақ салық органдарының салық төлеушінің қызметі туралы өз бетінше шешім қабылдау тәжірибесіне байланысты Топ басшылығының қызметіндегі заңнаманы түсіндіруге негізделген кез келген нақты әрекеттер салық органдары тарапынан дауланатынын, бұл қосымша салықтарды, өсімпұлдарды және пайыздарды есептеуге әкеп соғуы мүмкін. Топ басшылығы барлық қажетті

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

салық есептеулері жасалғанына және тиісінше шоғырландырылған қаржылық есепте ешқандай резервтер есептелмегеніне сенімді. Салық органдары соңғы үш жылдағы салық деректеріне тексеру жүргізе алады.

Зейнетақы төлемдері

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметкерлерге мемлекеттік зейнетақы төлемдерін төлейді. 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қазіргі немесе бұрынғы қызметкерлері алдында қосымша зейнетақы төлемдері, зейнеткерлікке шыққаннан кейінгі медициналық көмек, сақтандыру төлемдері немесе басқа да зейнетақы төлемдері бойынша міндеттемелері болған жоқ.

Фидуциарлық қызмет

Топ өз қызметі барысында клиенттердің қаражатын олар белгілеген белгілі 1 критерийлерге сәйкес басқару үшін клиенттермен шешім қабылдауды шектейтін келісімдер жасайды. Топ осындай қаражаттар немесе бағалы қағаздар клиентке қайтарылғанға дейін Топ тарапынан немқұрайлылық немесе қасақана дефолт салдарынан келтірілген залалдар үшін жауап береді. Кез келген уақытта Топтың ең жоғары ықтимал қаржылық тәуекелі клиенттің позициясы бойынша кез келген іске асырылмаған кірістер/шығындар плюс/минус клиент қаражатының сомасына тең.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

Топ басқаратын қаржы активтерінің баланстық құны басқарылатын активтердің сипатына байланысты әділ құнға жуықтайды. Комиссиялық кіріс қаржылық активтердің белгілі 1 пайызы ретінде анықталады.

Операциялық орта

Қазақстанды қоса алғанда, дамушы елдердің нарықтары экономикалық, саяси және әлеуметтік, құқықтық және заңнамалық тәуекелдерді қоса алғанда, дамыған нарықтарға қарағанда әртүрлі тәуекелдерге ұшырайды. Қазақстандағы бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен ережелер тез өзгеруі мүмкін, оларды өз бетінше түсіндіру мүмкіндігі де бар. Қазақстанның болашақ экономикалық бағытына үкімет қабылдаған салық-бюджет және ақша-несие саясаты, құқықтық, реттеуші және саяси ортадағы өзгерістер қатты әсер етеді. Қазақстан мұнай мен газдың үлкен көлемін өндіріп, экспорттайтындықтан, оның экономикасы әлемдік нарықтағы мұнай мен газ бағасына ерекше сезімтал.

Мұнымен қоса, 2020 жылдың басында COVID-19, бүкіл әлемде тез тарала бастады, нәтижесінде Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы («ДДҰ») 2020 жылғы наурыз айында пандемия туралы жариялады. Көптеген елдердің COVID-19 таралуын тоқтату үшін қолданған шаралары көптеген компаниялар үшін елеулі операциялық бұзылуларға әкеледі және әлемдік қаржы нарықтарына айтарлықтай әсер етеді. Жағдай тез дамығандықтан, COVID-19 экономиканың әртүрлі секторларындағы көптеген компаниялардың қызметіне

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

айтарлықтай әсер етуі мүмкін, оның ішінде жеткізу тізбегін бұзу, персоналдық карантині, сұраныстың төмендеуі және қаржыландыруды алудағы қиындықтар, бірақ өндірісті тоқтату немесе жабудың нәтижесінде операциялық қызметтің бұзылуы. Сонымен бірге Топ жаһандық экономикаға және негізгі қаржы нарықтарына теріс әсер ету нәтижесінде COVID-19-ның барған сайын кеңейе түсетін әсеріне тап болуы мүмкін. Топтың операциясына COVID-19 әсерінің маңыздылығы көбінесе пандемияның жаһандық және қазақстандық экономикаға таралуы мен ұзақтығына байланысты.

Топтың басшылығы COVID-19 пандемиясының Топтың жұмысына, болжанатын қаржыландыруына, капиталының жағдайына салдарын қарастырды, сондай-ақ одан әрі стресс-сценарийлердің әсерін ескерді. 2022 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша Топ негізгі экономикалық айнымалыларды өзгерту арқылы стресс-тестілеу жүргізді және ішкі стресс-тестілеудің 1 бөлігі ретінде әртүрлі стресстік сценарийлер сериялары пайдаланылды. Олар шекті, бірақ ақылға қонымды болу үшін әзірленген және тәуекелдерді басқару жүйесі қолдайтын ықтимал тәуекелдерді басқару әрекеттері мен азайту шараларын ескереді. Стресс-тестілеу нәтижелері Топтың қаржылық көрсеткіштерінің нашарлауын көрсетеді (активтердің, меншікті капиталдың, пайыздық кірістердің, пайыздық кірістердің, комиссиялық кірістердің төмендеуі, несиелік шығындар бойынша шығыстардың өсуі). Сонымен бірге, Топтың меншікті капиталы мен өтімді активтерінің жеткілікті көлемін ескере отырып, Топтың қаржылық жағдайы мен қаржылық қызметінің айтарлықтай нашарлауы болжанбайды. Қазіргі кезде Басшылық Топты жеткілікті өтелімдік және бизнесті жүргізуді жалғастыруға және қаржылық есептілік шығарылған күннен бастап әрі қарайғы 12 ай ішінде COVID-19-бен байланысты тәуекелдерді азайтуға арналған бизнес-жоспарлар бар деп есептейді.

Топтың басшылығы экономикалық және саяси жағдайдың дамуын қадағалап отырады және жақын болашақта Топ бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қолдау үшін қажет деп санайтын шараларды қабылдайды. Дегенмен, экономикалық жағдайдағы өзгерістердің Топ қызметінің болашақ нәтижелері мен қаржылық жағдайына әсері айтарлықтай болуы мүмкін.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

26. Байланысты тараптармен операциялар

Байланысты тараптар немесе «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» 14 ХҚЕС (IAS) анықтамасына сәйкес байланысты тараптармен операциялар.

Байланысты тараптардың ықтимал қатынастарын қарастырған кезде, әрбір жағдайда тек құқықтық нысанға емес, қарым-қатынастың сипатына назар аударылады. Топтың байланысты тараптармен операциялары туралы ақпарат төменде келтірілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсан		2019 жылғы 31 желтоқсан	
	Байланысты тараптардың операциялары	Қаржылық ақпарат баптары бойынша жалпы санаттар	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық ақпарат баптары бойынша Санаттар жиыны
Күтілетін несиелік залалдарды жабуға дейінгі дебиторлық берешек			-	-
	17,579,431	17,579,431		
-Компанияның немесе Бас компанияның негізгі басқарушы персоналы	436,476	1,618,475	7,690,874	8,094,490
-Бас компания, бас компания арқылы үлестес	5,428		2,166	

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

<i>компаниялар</i>				
- түпкілікті акционер		383,493		7,677,296
Дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік залал		47,555		11,412
- негізгі басқарушы персонал				
<i>-Компанияның немесе Бас компанияның негізгі басқарушы персоналы</i>				
-Бас компания, бас компания арқылы үлестес компаниялар	(133,163)	(733,415)	(192,259)	(243,702)
- түпкілікті акционер	(319)			(893)
Тәртіптелген қарыз		(98,714)		(188,606)
- -Бас компания, бас компания арқылы үлестес компаниялар				
	(34,130)			(2,760)
Өзге де міндеттемелер				
Компанияның немесе Бас компанияның негізгі басқарушы персоналы	(28,393)	(245,683)	(19,187)	(276,561)
	(28,393)		(19,187)	

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте байланысты тараптармен операциялардан туындайтын келесі сомалар танылды:

	2020 жылғы 31 желтоқсанға аяқталған жыл		2019 жылғы 31 желтоқсан аяқталған жыл	
	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық ақпарат баптарына сәйкес санаттар жиыны	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық ақпарат баптарына сәйкес санаттар
Пайыздық кірістен есептелген тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдану	576,737	752,687	-	-
- Бас компания арқылы үлестес компаниялар	576,737		-	

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Қызметтер мен комиссиялардан түсетін кірістер				
- <i>Топтың немесе бас компанияның негізгі басқарушы персоналы</i>	986,581	4,521,591	471,939	1,236,859
- <i>Бас компания, компаниялар,</i>	5,804		3,938	
<i>Бас компания арқылы үлестес компаниялар</i>	905,638		410,772	
- <i>түпкілікті акционер</i>	60,584		57,229	
Қызмет көрсету шығындары мен комиссиялар	(4,124)	(300,356)	(152)	(270,945)
- <i>Бас компания</i>	(4,124)		(152)	
Операциялық шығындар	(1,318)	(3,635,549)	(2,649)	(4,573,394)
- <i>Бас компания, бас компания арқылы үлестес компаниялар</i>	{1,318}		(2,649)	
Қысқа мерзімді сыйақымен ұсынылған жалақы – Компанияның немесе бас компанияның негізгі басқарушы персоналы	(198,213)	(1,950,371)	(174,104)	(2,256,933)
	(198,213)		(174,104)	

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(Қазақстандық теңгемен мыңдармен)

27. Қаржы құралдарының әділ құны

ХҚЕС сәйкес әділ құн активті сату үшін алынатын немесе бағалау күніне нарық қатысушылары арасындағы реттелген мәміледе міндеттемені аудару үшін төленетін бағаны ескерумен анықталады.

Әрбір есеп беру күніне Компания есеп саясатына сәйкес қайта өлшенуі немесе қайта бағалануы қажет активтер мен міндеттемелер құнының қозғалысына талдау жасайды. Бұл талдаудың мақсаты үшін Компания бағалау есебіндегі ақпаратты шарттар мен басқа да маңызды ұжаттармен келісу арқылы соңғы бағалауда қолданылған негізгі мәліметтерді тексереді. Компания сондай-ақ әрбір актив пен міндеттеменің әділ құнындағы әрбір өзгерісті тиісті сыртқы көздермен салыстырып, өзгерістің негізділігін анықтайды. Бұл талдауды бухгалтерлік есеп және есеп беру және тәуекелдерді басқару департаменті жүргізеді және бекітеді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы) 2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін (мың қазақстандық теңгемен)

Келтірілген кестелер Топтың қаржылық активтері мен міндеттемелерін 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау әдістемесін пайдалана отырып, күтілетін несиелік залалдарды өтегенге дейін көрсетеді:

Қаржылық активтер/қаржылық міндеттемелер	Әділ құн иерархиясы			Әділ құн иерархиясы	Бағалау әдістемесі және негізгі бастапқы мәліметтер	Елеулі бақыланбайтын кірістер	Бақыланбайтын астапқы мәліметтер мен әділ құн тәуелділігі
	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан					
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері (14-ескертпе)	49,428,052	33,714,505	1-деңгей	Белсенді нарықтағы сатып алушының белгілеме бағасы	Қолданылмайды	Қолданылмайды	
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері (14-ескертпе)	2,163,053	4,407,680	2-деңгей	Белсенді емес нарықтағы сатып алушының белгілемелі бағасы	Қолданылмайды	Қолданылмайды	
	619,930	50	3-деңгей	Жеңілдетілген тәсілбағалы қағаздардың төмен көлеміне байланысты қолданылады	Қолданылмайды	Қолданылмайды	
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер жиыны	52,211,035	38,122,235					
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржылық активтер	575	575	3-деңгей	Жеңілдетілген тәсілбағалы қағаздардың төмен көлеміне байланысты қолданылады	Қолданылмайды	Қолданылмайды	
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер жиыны	575	575					

2020 және 2019 жылдар ішінде деңгейлер арасында қаржылық құралдарды елеулі қайта жіктеу немесе Топтың қаржы құралдарын бағалау әдістемесінде өзгерістер болған жоқ.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

Тұрақты негізде әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің әділ құны (бірақ әділ құн туралы ақпаратты міндетті түрде ашумен).

Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының баланстық құны, кредиттік ұйымдардан алынатын сомалар, дебиторлық берешек, өзге де қаржылық активтер, бағалы қағаздарды РЕПО келісімі бойынша міндеттемелер, Кредиторлық берешек, пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер және басқа да қаржылық міндеттемелер оның әділ құнына шамамен мұндай қаржы құралдарының қысқа мерзімді сипаты.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге берілген несиелердің баланстық құны және тәртіптелген борыш олардың әділ құнына сәйкес келеді, себебі ол бизнесті біріктіру күнінде әділ құны бойынша танылды және айтарлықтай өзгерген жоқ.

Келесі кестеде әділ құн бойынша бағаланбайтын қаржылық активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен әділ құны жинақталған:

	2020 жылғы 31 желтоқсан		2019 жылғы 31 желтоқсан	
	Баланстық құн	Әділ құн	Баланстық құн	Әділ құн
Қаржылық міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	4,385,787	4,270,023	6,182,140	6,155,969

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша танылған және өлшенген қаржы құралдарының белгілі 1 маңызды сыныптары үшін әділ құн иерархиясын бағалауға және ұсынуға Топтың көзқарасы келесідей:

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	49,428,052	2,163,053	619,930	52,211,035
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері			575	575
Әділ құны ашылатын міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	4,270,023	-	-	4,270,023
				2019 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Барлығы
Әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	33,714,505	4,407,680	50	38,122,235
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері			575	575
Әділ құны ашылатын міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	6,155,969			6,155,969

31. Тәуекелдерді басқару саясаты

Тәуекелдерді басқару Топтың бизнесі үшін маңызды және Топ қызметінің негізгі элементтерінің бірі болып табылады. Топ қызметіне тән негізгі тәуекелдер нарықтағы пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне және әділ құнның өзгеруіне байланысты тәуекелдер болып табылады. Төменде осы қаржылық тәуекелдерді басқаруға қатысты Топтың саясатының сипаттамасы берілген.

Несиелік тәуекел

Тәуекелді басқару Топ қызметінің бизнесінде шешуші маңызға ие және Топ қызметінің маңызды элементі болып табылады. Топ қызметіне тән негізгі тәуекелдер пайыздық мөлшерлемелердің, әділ құнның өзгеруіне байланысты тәуекеліне байланысты тәуекелдер болып табылады. Топтың қаржылық тәуекелдерге қатысты тәуекелдерді басқару саясатының қысқаша сипаттамасы төменде келтірілген.

Топ несиелік тәуекелге ұшыратуы мүмкін қаржылық активтер негізінен ақша қаражаттарының баламаларынан, кредиттік мекемелерден алынатын сомалардан, пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерден, өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерден және дебиторлық берешектерден тұрады. Топта тиісті несие тарихы бар клиенттерге қызметтерді сатуды қамтамасыз ететін саясатты әзірледі. Күтілетін кредиттік шығындарға резервті шегергендегі дебиторлық берешектің баланстық құны несиелік тәуекелге ұшырайтын ең жоғары соманы білдіреді. Компанияда несиелік тәуекелдің айтарлықтай шоғырлануы жоқ.

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)**

Максималды несиелік тәуекел

Топтың несиелік тәуекелге ең жоғары деңгейі жеке активтерге тән тәуекелдерге және жалпы нарықтық тәуекелдерге байланысты айтарлықтай өзгеруі мүмкін.

Төмендегі кестеде қаржы активтері бойынша несиелік тәуекелге ұшыраудың максималды мөлшері көрсетілген. Баланстың қаржылық активтері үшін несиелік тәуекелге ұшыраудың максималды мөлшері активтер мен міндеттемелерді және қамтамасыз етуді есепке алмағанда, осы активтердің баланстық құнына тең.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

	Несиелік тәуекелдің максималды деңгейі және өзара есептесуден кейінгі несиелік тәуекелдің таза деңгейі	Қамтамасыз ету	Қамтамасыз етуді есепке алу мен ескеруден кейінгі таза несиелік тәуекел
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	1,682,934	110,979	1,571,955
Банктердегі қаражаттар	106,782	-	106,782
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	52,211,035	-	52,211,035
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	575	-	575
Дебиторлық берешек	885,060	1	885,059

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

	Несиелік тәуекелдің максималды деңгейі және өзара есептесуден кейінгі несиелік тәуекелдің таза деңгейі	Қамтамасыз ету	Қамтамасыз етуді есепке алу мен ескеруден кейінгі таза несиелік тәуекел
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	7,957,136	6,301,454	1,655,682
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	38,122,235	-	38,122,235
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	575	-	575
Дебиторлық берешек	7,850,788	54,563	7,796,225

Қаржы активтері Fitch, Standard & Poors және Moody's сияқты халықаралық рейтингтік агенттіктер берген ағымдағы несиелік рейтингтерге сәйкес жіктеледі. Ең жоғары ықтимал рейтинг - AAA. Инвестициялық деңгейдегі қаржылық активтер AAA-дан BBB-ге дейінгі рейтингтерге сәйкес келеді. BBB-ден төмен бағаланған қаржылық активтер алыпсатарлық ретінде жіктеледі.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)**

Төменде несиелік рейтингі бойынша Топтың қаржылық активтерінің бөлінуі берілген:

			Несиелік рейтинг тағайындалмаған	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
	>BBB	<BBB		
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	141,423	648,965	892,546	1,682,934
Банктердегі қаражаттар	-	106,782	-	106,782
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері				
	32,148,281	18,273,768	1,788,986	52,211,035
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері			575	575
Берілген несиелер	-	-	885,060	885,060
Дебиторлық берешек				
	>www	<www	Несиелік рейтинг тағайындалмаған	2019 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	1,282,710	5,946,487	727,939	7,957,136
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері				
	148,297	34,393,905	3,580,033	38,122,235
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері			575	575
Дебиторлық берешек	-	-	7,850,788	7,850,788

Қаржы секторындағы мекемелер әдетте қаржылық активтер мен шартты міндеттемелерден туындайтын несиелік тәуекелге ұшырайды. Топтың бекітілген тәуекелдерді басқару саясатына сәйкес несиелік және несиелік қабілеттілік лимиттерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін несиелік тәуекел дәрежесіне тұрақты мониторинг жүргізіледі.

Географиялық шоғырлану

Инвестициялық комитет заңнамадағы өзгерістерге байланысты тәуекелді бақылайды және оның Топ қызметіне әсерін бағалайды. Бұл тәсіл Топқа Қазақстан Республикасындағы инвестициялық ахуалдың өзгеруінен болатын ықтимал шығындарды азайтуға мүмкіндік береді.

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)**

2020 және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық активтер мен міндеттемелердің географиялық шоғырлануы туралы ақпарат келесі кестелерде берілген:

	Қазақстан Республикасы	ЭЫДҰ елдері	ЭЫДҰ елдері	2020 31 желтоқсан Барлығы
жылғы ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР:				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	1,258,594	-	424,340	1,682,934
Банктердегі қаражаттар	106,782	-	-	106,782
Бағаланған қаржы активтері пайда арқылы әділ құн немесе жоғалту	47,631,204	2,999,332	1,580,499	52,211,035
Өзге де жиынтық кіріс арқылы бағаланған әділ құн бойынша бағаланатын Қаржы активтері	575			575
Дебиторлық берешек	358,507	1,371	525,182	885,060
ЖАЛПЫ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР	124,433,610	3,686,017	2,923,746	131,043,373
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	4,385,787	-	-	4,385,787
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	25,427,049	-	-	25,427,049
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	882,305	-	42,486	924,791
Кредиторлық берешек	114,837	-	2,358	117,195
Басқа қаржылық міндеттемелер	3,323	-	-	3,232
ЖАЛПЫ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	30,813,301	-	44,844	30,858,145
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	18,542,361	3,000,703	2,485,177	

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

	Республика Қазақстан	ЭЫДҰ елдер	ЭЫДҰ елдері	2019 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР:				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	7,951,658	-	5,478	7,957,136
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	37,081,789	307,112	733,334	38,122,235
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	575			575
Дебиторлық берешек	109,264	7,490,041	251,483	7,850,788
ЖАЛПЫ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР	45,143,286	7,797,153	990,295	53,930,734
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	6,182,140	-	-	6,182,140
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	21,992,174	-	-	21,992,174
Кредиторлық берешек	164,669	-	41,303	205,972
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	2,050,728	-	13,000	2,063,728
Басқа қаржылық міндеттемелер	5,058	-	-	5,058
ЖАЛПЫ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	30,394,769	-	54,303	30,449,072
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	14,748,517	7,797,153	935,992	

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі депозиттерді алуды және қаржы құралдарымен байланысты басқа да қаржылық міндеттемелерді орындау үшін, оларды төлеудің нақты мерзімі болған кездегі қаражатты алу кезіндегі қиындықтардың туындау тәуекелі.

Инвестициялық комитет Компанияның келесі қаржылық кезеңге стратегиясын анықтай отырып, өтеу мерзімін талдау арқылы өтімділік тәуекелін бақылайды. Ағымдағы өтімділікті ағымдағы өтімділікті қолдау және ақша ағынын оңтайландыру үшін ақша нарықтарымен айналысатын Қазынашылық басқарады. Өтімділік тәуекелін басқару мақсатында Компания активтерді/пассивтерді басқару процесінің бөлігі болып табылатын клиенттердің және басқа операциялары бойынша болашақ күтілетін ақша қаражатының күнделікті мониторингін жүзеге асырады. Стресс-тестілеу сонымен қатар Компанияның капитал нарықтары қолжетімсіз болған кезде өтімділіктің кетуіне төтеп беру қабілетін, яғни нарыққа тәуелділігін бағалау үшін қолданылады. Топ өтімділік тәуекелдерін басқарады және бақылайды және өтімділік тәуекелін басқару жүйелері мен механизмдерінің ішкі тәуекелдік аппетитке сәйкестігін қамтамасыз етеді, стратегия және нормативтік талаптар. Топтың қаржыландыру және өтімділік позициясы оның маңызды клиенттер базасымен және клиенттер сегменттері бойынша берік қарым-қатынастармен қамтамасыз етілген. Контрагент, валюта және тенор бойынша қаржыландырудың шоғырлануы тұрақты негізде бақыланады және шоғырлану бар жерлерде олар жоспарлау процесінің бөлігі ретінде басқарылады және қаржыландыру мен өтімділік тәуекелін бақылаудың ішкі жүйесімен шектеледі, талдау жүйелі түрде жоғары басшылыққа ұсынылады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

Төмендегі кестеде Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің үлестік бағалы қағаздарының өтеу мерзімі 1 айға дейін болады, себебі Гурппас қажет болған жағдайда бұл бағалы қағаздарды қысқа мерзім ішінде сата алады деп есептейді, себебі олар бағалы қағаздар нарықта белсенді түрде сатылуда. Топ өтімді активтерді бағалы қағаздарды РЕПО және кері РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер бойынша немесе төменде көрсетілген пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерді сатуға қосымша тікелей сату арқылы жылдам монетизациялауға қабілетті. қалған өтеу мерзімдерімен «3 айдан 1 жылға дейін», «1 жылдан 5 жылға дейін» және «5 жылдан астам» өтімділік позицияларын қалпына келтіру қажет болған жағдайда, қолданыстағы бизнес немесе тәуекелдерді басқару стратегияларынан басым. Кейіннен келісім-шарттардың талаптарына сәйкес 1 айға дейінгі өтеу мерзімімен ұсынылған РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер өтелді.

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай- 1 жыл жыл	1-5	5 жылдан астам	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР						
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	49,349,847	-	-	-	-	49,349,847
Банктердегі қаражаттар	857,812	-	-	-	-	857,812
Пайда немесе залала арқылы әділ құн бойынша бағаланатын Қаржы активтері	39,058,741	-	1,393,643	18,919,890	19,610,868	78,983,143
Өзге де жиынтық кіріс арқылы Әділ құн бойынша бағаланатын Қаржы активтері	575	-	-	-	-	575
Берілген несиелер	-	-	-	424,691	-	424,691
Дебиторлық берешек	1,427,305	-	-	-	-	1,427,305
Жалпы қаржылық активтер	90,694,280	-	1,393,643	19,344,581	19,610,868	131,043,373
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	4,385,787	-	-	4,385,787
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	25,427,049	-	-	-	-	25,427,049
Кредиторлық берешек	-	117,195	-	-	-	117,195
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	94,487	4,911	299,989	525,404	-	924,791
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	26,546	-	-	26,546
Жалпы қаржылық міндеттемелер	25,521,536	122,106	4,689,099	525,404	-	30,858,145
Қаржы активтері мен арасындағы қаржылық міндеттемелер	(10,559,552)	(122,106)	(3,295,456)	18,394,486	19,610,869	

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы					
	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай- 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан астам	
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР						
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	7,755,218	201,918	-	-	-	7,957,136
Бағаланған қаржы активтері						
Пайда немесе залал арқылы әділ құн						
Бойынша бағаланатын қаржы активтері	22,252,093	-	1,751,343	11,503,304	2,615,495	38,122,235
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн						
бойынша бағаланатын қаржы активтері	575		-	=	-	575
Дебиторлық берешек	5,895,190	1,954,912	686	-	-	7,850,788
Жалпы қаржылық активтер	35,903,076	2,156,830	1,752,029	11,503,304	2,615,495	53,930,734
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар			2,693,107	3,489,033		6,182,140
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	21,992,174	-	-	-	-	21,992,174
Кредиторлық берешек	108,123	97,849	-			205,972
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	63,113	100,743	444,311	1,455,561		2,063,728
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	5,058			5,058
Жалпы қаржылық міндеттемелер	22,163,410	198,592	3,142,476	4,944,594	-	30,449,072
Қаржы активтері мен арасындағы						
 қаржылық міндеттемелер	13,739,666	1,958,238	(1,390,447)	6,558,710	2,615,495	

Төмендегі кестелерде Топтың белгіленген өтеу мерзімі бар туынды емес қаржылық міндеттемелерінің шарттық өтеу мерзімдері туралы мәліметтер берілген. Сандар Топтың қаржылық міндеттемелерінің дисконтталмаған ақша ағындары негізінде, өтеу талап етілуі мүмкін ең аз өтеу мерзімдері негізінде берілген. Кестеде пайыздық төлемдер бойынша да, міндеттемелердің негізгі сомасы бойынша да ақша қаражаттарының қозғалысы көрсетілген.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

Келісімшарттық өтеу мерзімдері Топтан төлем талап етілуі мүмкін ең ерте күн негізінде анықталады.

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	2020 жылғы желтоқсан 31 Барлығы
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	4,721,137	-	4,721,137
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	25,427,805	-	-	-	-
Кредиторлық берешек	-	117,195	-	-	25,427,805
Жалгерлік міндеттемелер	104,224	18,167	357,650	-	117,195
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	3,323	565,432	1,045,473
Жалпы қаржылық міндеттемелер	25,532,029	135,362	5,082,110	565,432	104,965,859

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай- 1 жыл	1-5 жыл	2019 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	3,659,985	4,210,756	7,870,741
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	22,027,680	-	-	-	22,027,680
Кредиторлық берешек	108,123	97,849	-	-	205,972
Жалгерлік міндеттемелері	69,712	131,025	587,029	1,653,659	2,441,425
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	5,058	-	5,058
Жалпы қаржылық міндеттемелер	22,205,515	228,874	4,252,072	5,864,415	32,550,876

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел пайыздық тәуекелді, валюталық тәуекелді және Топ ұшырайтын басқа да баға тәуекелдерін қамтиды. 2020 және 2019 жылдары Топта осы тәуекелдердің құрамында және осы тәуекелдерді бағалау және басқару әдістерінде елеулі өзгерістер болған жоқ.

Инвестициялық комитет пайыздық мөлшерлеме мен нарықтық тәуекелді Топтың пайыздық позициясын басқару арқылы оң пайыздық маржаны қамтамасыз етеді. Топ басшылығы Топтың ағымдағы қаржылық нәтижелеріне мониторинг жүргізеді, Топтың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне осалдығын және Топтың пайдасына әсерін бағалайды.

Инвестициялық комитет инвестициялық стратегияны анықтайды және бекітеді, сатып алуға ұсынылған бағалы қағаздардың тізімін бекітеді, инвестициялық шешімдерді қабылдайды және Топтың инвестициялық портфелін талдайды.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

Пайыздық тәуекел

Пайыздық тәуекелді басқару үшін Топ нарық конъюнктурасының теріс өзгерістері нәтижесінде болуы мүмкін ықтимал шығындарды мерзімді бағалауды пайдаланады.

Топ басшылығы Топтың пайыздық маржасына мониторинг жүргізеді және Топ елеулі пайыздық тәуекелді және соған байланысты ақша ағындарының тәуекелін көтермейді деп есептейді.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – валюта бағамының өзгеруіне байланысты қаржы құралы құнының ауытқу тәуекелі. Топтың қаржылық жағдайы мен ақша ағындары валюта бағамдарының ауытқуына ұшырайды.

Топтың валюталық тәуекел деңгейі туралы ақпарат төменде келтірілген:

	Қазақ стандық теңге	АҚШ доллары	Басқа валюталар	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	720,502	944,527	17,905	1,682,934
Банктердегі қаражаттар	106,782	-	-	106,782
Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын Қаржы активтері	38,807,365	11,045,343	2,358,327	52,211,035
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын әділ құн Қаржы активтері	575	-	-	575
Дебиторлық берешек	700,147	184,084	829	885,060
Жалпы қаржылық активтер	40,335,371	12,173,954	2,377,061	54,886,386
Қаржылық міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	4,385,787	-	4,385,787
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	31,491,200	1,876,402	-	33,367,602
Ағымдағы шоттар және тұтынушылардың	37,873,170	11,561,083	1,159,588	50,593,841
Несиелік мекемелердің қаражаттары	2,380,381	-	-	2,380,381
Тәртіптелген қарыз	23,550,647	1,876,402	-	25,427,049
Кредиторлық берешек	117,030	11	154	117,195
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	924,791	-	-	924,791
Басқа қаржылық міндеттемелер	3,323	-	-	3,323
Жалпы қаржылық міндеттемелер	25,595,791	6,262,200	154	30,858,145
АШЫҚ БАЛАНС ПОЗИЦИЯСЫ	15,739,580	5,911,754	2,376,907	

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

	Қазақстандық Теңге құрады	АҚШ доллары	Басқа валюталар	2019 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	7,592,469	356,794	7,873	7,957,136
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	31,014,217	6,743,037	364,981	38,122,235
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	575			575
Дебиторлық берешек	7,786,609	64,125	54	7,850,788
Жалпы қаржылық активтер	46,393,870	7,163,956	372,908	53,930,734
Қаржылық міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	6,182,140		6,182,140
РЕПО келісімдері бойынша міндеттемелер	21,992,174	-	-	21,992,174
Кредиторлық берешек	164,670	41,209	93	205,972
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	227,300	1,823,428	13,000	2,063,728
Басқа қаржылық міндеттемелер	5,058	-	-	5,058
Жалпы қаржылық міндеттемелер	22,389,202	8,046,777	13,093	30,449,072
АШЫҚ БАЛАНС ПОЗИЦИЯСЫ	24,004,668	(882,821)	359,815	

Валюталық тәуекелге сезімталдықты талдау

Төмендегі кестеде Топтың АҚШ долларының теңгеге қатысты бағамының 30%-ға жоғарылауы мен төмендеуіне сезімталдығының талдауы берілген.

31 желтоқсан, тиісінше 2020 және 2019 жылдардағы Топтың негізгі басқарушы персоналына валюталық тәуекелділік туралы есеп беру кезінде Топ іштей қолданатын бұл сезімталдық деңгейлері басшылықтың валюта бағамдарының ықтимал өзгерістеріне берген бағасын білдіреді. Сезімталдық талдау кезең соңындағы айырбастау бағамдары арқылы қайта есептелетін кезеңнің аяғында сақталған шетел валютасындағы сомаларды ғана қамтиды.

Төменде 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтің номиналды құнына негізделген салық пен меншікті капиталға дейінгі пайдаға немесе залалға әсері келтірілген:

	2020 жылғы 31 желтоқсан		2019 жылғы 31 желтоқсан	
	Теңге/АҚШ доллары +30%	Теңге/АҚШ доллары -30%	Теңге/АҚШ доллары +30%	Теңге/АҚШ доллары -30%
Салық пен меншікті капиталға дейінгі пайдаға әсері	1,759,876	(1,759,876)	(264,846)	264,846

Сезімталдық талдаудың шектеулері

Жоғарыдағы кестелер негізгі болжамға негізделген өзгерістің әсерін көрсетеді, ал басқа болжамдар өзгеріссіз қалады. Шын мәнінде, жорамалдар мен басқа факторлар арасында байланыс бар. Сондай-ақ, сезімталдық сызықтық емес екенін атап өткен жөн, сондықтан алынған нәтижелерді интерполяция немесе экстраполяциялау жүргізілмеуі тиіс.

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)**

Сезімталдықты талдау Топтың активтер мен міндеттемелерді белсенді басқаратынын ескермейді. Сонымен қатар, Топтың қаржылық жағдайы нарықтағы өзгерістерге байланысты өзгерістерге ұшырауы мүмкін. Мысалы, Топтың қаржылық тәуекелдерді басқару стратегиясы нарықтық ауытқулар тәуекелін басқаруға бағытталған. Бағалы қағаздар нарығында бағаның күрт теріс ауытқуы кезінде басшылық инвестицияларды сату, инвестициялық портфельдің құрамын өзгерту сияқты әдістерге, сондай-ақ қорғаудың басқа әдістеріне жүгінуі мүмкін. Сондықтан, жорамалдардың өзгеруі міндеттемелерге әсер етпеуі мүмкін және нарықтық баға бойынша баланста көрсетілген активтерге айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Бұл жағдайда активтер мен пассивтерді бағалаудың әртүрлі әдістері меншікті қаражат көлемінің айтарлықтай ауытқуына әкелуі мүмкін.

Жоғарыда келтірілген сезімталдықты талдаудағы басқа шектеулер ықтимал тәуекелді ашу мақсатында нарықтың гипотетикалық қозғалысын пайдалануды қамтиды, бұл Топтың болашақ нарықтық қозғалыстар туралы болжамы ғана, оны қандай да 1 сенімділік дәрежесімен болжау мүмкін емес. Сондай-ақ шектеу барлық пайыздық мөлшерлемелер бірдей өзгереді деген болжам болып табылады.

Баға тәуекелі

Топ өзінің инвестициялық саясатында бірнеше негізгі принциптерді ұстанады: барлық инвестициялық транзакциялар қолайлы кірістілікпен және қауіпсіздіктің жоғары деңгейімен болуы керек. Жоғары өтімділік деңгейі әртараптандырудың белгіленген деңгейімен бірге барлық операциялар үшін де маңызды.

Топ 2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баға тәуекелін маңызды емес деп санайды, сондықтан сандық ақпаратты ашудың қажеті жоқ.

Операциялық тәуекел

Операциялық тәуекел жүйе жұмысының істен шығуынан, адам қателігінен, алаяқтық әрекеттертан немесе сыртқы оқиғалардан туындайтын шығын қаупін білдіреді. Операциялық тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайда мұндай тәуекелдердің болуы Компанияның беделіне нұқсан келтіруі, заңдық немесе реттеушілік сипаттағы салдардың туындауына алып келуі немесе Компанияға қаржылық шығын келтіруі мүмкін. Компания барлық операциялық тәуекелдерді жояды деп күте алмайды, бірақ ол осы тәуекелдерді бақылау жүйесі және ықтимал тәуекелдерге мониторинг және әрекет ету арқылы басқаруға тырысады. Бақылау шараларына міндеттерді тиімді бөлу, қолжетімдікті беру тәртібі, рұқсат беру және салыстыру процедураларын жүзеге асыру, қызметкерлерді оқыту және бағалау процестері кіреді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)

2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

(мың қазақстандық теңгемен)

32. Сегменттер бойынша ақпарат

Топ өзінің шоғырландырылған қаржылық есептілігін пайдаланушыларға өзі айналысатын кәсіпкерлік қызметтің сипаты мен қаржылық нәтижелерін және ол әрекет ететін экономикалық ортаны бағалауға мүмкіндік беретін ақпаратты ашады. Бұл мәселе 8 ХҚЕС (IFRS) Операциялық сегменттер (ХҚЕС «IFRS 8») және сегменттік есеп беруде белгілі 1 ашуды қамтамасыз ететін басқа стандарттармен реттеледі.

8 ХҚЕС (IFRS) операциялық сегментті келесідей анықтайды. Операциялық сегмент ұйымның құрамдас бөлігі болып табылады:

- Кіріс ала алатын және шығыстарды (соның ішінде сол ұйымның басқа құрамдас бөліктерімен операциялардан түсетін кірістер мен шығыстарды) алатын кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын;
- Сегментке ресурстарды бөлу және оның тиімділігін бағалау туралы шешім қабылдау кезінде операциялық шешімдерді қабылдаудың басшымен жүйелі түрде қарастырылатын операциялық нәтижелері; және
- Ол үшін бөлек қаржылық ақпарат қолжетімді.

Бас операциялық шешім қабылдаушыға ресурстарды бөлу және сегменттің өнімділігін бағалау мақсатында ұсынылатын ақпарат ұсынылатын қызмет түрлеріне қатысты. Осылайша, 8 ХҚЕС бойынша Топтың есеп беретін сегменттері төмендегідей:

- Дилерлік қызмет – бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушының ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар рыногында және бағалы қағаздардың ұйымдастырылған рыногында оған тікелей қол жеткізу құқығымен өз мүдделері үшін және өз қаражаты есебінен үлестік бағалы қағаздармен және басқа да қаржы құралдарымен мәмілелер жасайтын қызметі.
- Брокерлік қызмет – бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушының клиенттің атынан, оның есебінен және мүддесінде үлестік бағалы қағаздармен және басқа да қаржы құралдарымен мәмілелер жасау жөніндегі қызметі.

Операциялық сегменттерге арналған есеп саясаты осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте сипатталған негізгі есеп саясатына сәйкес келеді. 2020 және 2019 жылдар ішінде Топтың операциялық сегменттер арасында операциялары болған жоқ.

Операциялық сегменттер бойынша ақпарат астында келтірілген:

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)

	Брокерлік қызмет	Дилерлік қызмет	2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл Барлығы
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	-	752,687	752,687
Қаржы активтері бойынша пайыздық кірісті әділ құн бойынша пайда мен залалды есептеу	-	2,749,007	2,749,007
Пайыздық шығын	-	(2,992,378)	(2,992,378)
Қызметтер мен комиссиялар бойынша кіріс	4,521,591	-	4,521,591
Қызметтер мен комиссиялар бойынша шығын	(300,356)	-	(300,356)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша таза пайда	-	4,634,900	4,634,900
Шетел валютасымен операциялардан таза пайда	-	471,946	471,946
Несиелік залал бойынша шығын	(495,514)	-	(495,514)
Дивидендтерден түсетін табыс	-	918,167	918,167
Басқа кірістер	76,397	-	76,397
	3,802,118	6,534,329	10,336,447
Операциялық шығындар	(3,533,782)	(101,767)	(3,635,549)
Салық салуға дейінгі пайда	268,336	6,432,562	6,700,898

	Брокерлік қызмет	Дилерлік қызмет	2020 жылғы 31 желтоқсан Барлығы
Сегменттік активтер	2,415,426	71,580,757	73,996,183
Сегменттік міндеттемелер	1,170,474	29,930,031	31,100,505

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

**Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
2020 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін
(мың қазақстандық теңгемен)**

	Брокерлік қызмет	Дилерлік қызмет	2019 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін Барлығы
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс		285,743	285,743
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс	-	1,108,035	1,108,035
Пайыздық шығындар	-	(3,799,822)	(3,799,822)
Қызметтер мен комиссиялардан түсетін кірістер	1,236,859	-	1,236,859
Қызмет көрсету шығындары мен комиссиялар	(270,945)	-	(270,945)
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінен таза кіріс		5,816,031	5,816,031
Шетелдік валютамен операциялар бойынша таза шығын (Несиелік зала бойынша шығын)/несие залалы бойынша шығындарды өтеу	-	(94,287)	(94,287)
	(46,539)	54,957	8,418
Дивидендтерден түсетін табыс	-	1,211,374	1,211,374
басқа шығындар	(12,313)	-	(12,313)
	907,062	4,582,031	5,489,093
Операциялық шығындар	(4,309,887)	(263,507)	(4,573,394)
(Залал)/салық алдындағы пайда	(3,402,825)	4,318,524	915,699
	Брокерлік қызмет	Дилерлік қызмет	2019 жылғы 31 желтоқсан
Сегменттік активтер	2,918,915	53,818,065	56,736,980
Сегменттік міндеттемелер	2,522,858	28,197,717	30,720,575

«Фридом Финанс» акционерлік қоғамы

2020 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосымша ақпарат (мың Қазақстан теңгесінде)

33. Пайлық қорлардың таза активтері туралы есеп

«Фиксд Инком» и «Гудвилл»

Пайлық қорлардың таза активтері туралы есептерге қатысты ақпарат осы ХҚЕС шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бөлігі болып табылмайды және төменде қосымша қаржылық ақпарат ретінде ашылады және қосымша талдау мақсатында ұсынылады. Мұндай қосымша қаржылық ақпарат Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 10 қаулысымен бекітілген Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларына сәйкес әзірленді.

2019 жылы Топ инвесторларды белсенді тарту мақсатында «Асыл-Эксперт» және «Оркен» инвестициялық пай қорларының атауын тиісінше «Гудвилл» және «Фиксд Инком» деп өзгерту туралы шешім қабылдады. «Асыл-Эксперт» және «Оркен» инвестициялық пай қорлары туралы ережеге енгізілген өзгерістер мен толықтырулар 2019 жылғы қазан айында күшіне енді.

«Фиксд Инком» негізгі табыс пайлық инвестициялық қорының таза активтері туралы есеп:

	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР:		
Ақша және олардың баламалары	256,396	10,846
Дебиторлық берешек	1,869	-
Инвестициялық қорлардың акциялары	56,806	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	1,822,309	381,940
РЕПО кері сатып алу келісімі	-	100,198
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	2,137,380	492,984
МІНДЕТТЕМЕЛЕР:		
Дивидендтер бойынша қарыз	15,980	3,680
Кредиторлық берешек	6,766	2,256
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	22,746	5,936
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	2,114,634	487,048

«Гудвилл» инвестициялық пай қорының таза активтері туралы есеп:

	31 желтоқсан 2020	31 желтоқсан 2019
АКТИВТЕР:		
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	232,778	9,458
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	368,390	393,305
Дебиторлық берешек	365	-
Инвестициялық қорлардың акциялары	21,436	-
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	622,969	402,763
МІНДЕТТЕМЕЛЕР:		
Кредиторлық берешек	7,610	1,491
Дивидендтер бойынша қарыз	18,596	12,038
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	26,206	13,529
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	596.763	389.234